

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI TEZLİ YÜKSEK
LİSANS PROGRAMI

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENERİNİN
KÜLTÜREL UZAKLIK ALGILARI İLE MOTİVASYON
ENGELLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Samet Can DEMİRCİ

Danışman
Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

Nevşehir
Ocak 2024

T.C.
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ BİLİM DALI TEZLİ YÜKSEK
LİSANS PROGRAMI

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENERİNİN
KÜLTÜREL UZAKLIK ALGILARI İLE MOTİVASYON
ENGELLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Samet Can DEMİRCİ

Danışman
Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

Nevşehir 2024

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Tezi Hazırlayan

Samet Can DEMİRCİ

TEZ YAZIM KILAVUZUNA UYGUNLUK

“Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları ile Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı Yüksek Lisans tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzu’na uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Samet Can DEMİRCİ

Danışman
Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

Ana Bilim Dalı Başkanı
Prof. Dr. Ali MEYDAN

KABUL VE ONAY SAYFASI

Doç. Dr. Murat ŞENGÜL danışmanlığında Samet Can DEMİRCİ tarafından hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları ile Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı bu çalışma, jürimiz tarafından Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

26 /01/ 2024

JÜRİ

Danışman : Doç. Dr. Murat ŞENGÜL
Üye : Prof. Dr. Ali MEYDAN
Üye : Doç. Dr. Serdar DERMAN

İMZA

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun /..... / tarih ve sayılı Kararı ile onaylanmıştır.

..... /..... /

.....
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Lisansüstü eğitimimde karşılaşmış olduğum, tez çalışmamın belirlenmesinde, planlanmasında, araştırılmasında ve yürütülmesinde ilgisini ve desteğini esirgemeyen, engin bilgi ve tecrübelerinden faydalandığım ve her daim bana desteğini gösteren çok değerli hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Murat ŞENGÜL'e çok teşekkür ederim.

Çalışmanın verileri toplarken gittiğim kurumlarda bana destek olan tüm hocalarıma teşekkür ederim.

Bugünkü başarılar en büyük mimarları olan, her daim varlıklarıyla bana güç veren ve eğitimim için her şeyiyle destek olup beni bugünleri getiren ve bu süreçte her durumda maddi ve manevi olarak yanımda ve destekçim olan sevgili aileme çok teşekkür ederim.

Samet Can DEMİRCİ

Ocak 2024

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENENLERİN KÜLTÜREL
UZAKLIK ALGILARI İLE MOTİVASYON ENGELLERİ ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

Samet Can DEMİRCİ

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve
Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi Bilim Dalı**

Yüksek Lisans Tezi, 2024

Danışman: Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

ÖZET

Kültürün bir unsuru olan dil, sürekli gelişen/değişen canlı bir varlıktır. Dil, toplumun bireyleri arasında ortak duygu ve düşünceler meydana getirir. Bir toplumun kültürü sonraki nesillere en çok dil aracılığıyla aktarılır; yani dil, bir kültür taşıyıcısıdır. Kültüre dinamizm veren ve etkileşimde önemli bir işleve sahip olan dildir ve işlevi açısından etkileşimin önemli bir aracıdır.

Bir dili öğrenirken o dilin kültürü hakkında bilgiler ediniriz ve o kültürde yaşamaya başlarız. Kültürle yaşamaya devam ederken çeşitli motivasyon engelleri ile karşılaşabiliriz. Farklı kültüre sahip kişilerin yabancı dil öğreniminde yaşadıkları motivasyon engellerinin başında şüphesiz kültürel farklılaşmanın etkisi olacaktır. Bu farklılaşma, farklı kültüre sahip kişilerin yabancı dili öğrenmesi üzerinde etkili olabilmektedir.

Bu araştırmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu çerçevede Türkiye'de çeşitli kurumlarda yabancı dil olarak Türkçe eğitimi alan 475 öğrenciye ulaşılmıştır. Öğrencilerin Türkçe seviyeleri en az B1 ve üzeri seviyelerdir. Bektaş (2004) tarafından geliştirilen, 12 maddeden oluşan Kültürel Uzaklık Ölçeği ve Altunkaya ve Boylu (2019) tarafından geliştirilen Motivasyon Engelleri Ölçeği katılımcılara uygulanmıştır. Araştırma verileri toplandıktan sonra önce betimsel

analiz yapılmıştır ardından ilişkisel ve regresyon analizleri yapılarak elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre; yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algısı ile motivasyon engellileri arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgulara göre araştırmaya katılım gösteren öğrencilerin kültürel uzaklık algısı artış gösterdiği durumlarda motivasyon engellerinin de artış gösterdiğini belirtmektedir. Sonuç olarak araştırmada elde edilen verilerin analiz sonuçlarına dayanarak kültürel uzaklık algılarının yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin motivasyon engellileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Kültür ortamı, Kültürel bütünleşme, Kültürel uyum, Motivasyon, Türkçe öğretimi

**INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CULTURAL
DISTANCE PERCEPTIONS AND MOTIVATIONAL BARRIERS OF THOSE
LEARNING TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE**

Samet Can DEMİRCİ

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Department of
Turkish and Social Sciences Education, Department of Teaching Turkish to
Foreigners**

Master's Thesis, 2024

Advisor: Assoc. Doç. Dr. Murat ŞENGÜL

ABSTRACT

Language, an element of culture, is a living entity that constantly develops/changes. Language creates common feelings and thoughts among the members of the society. The culture of a society is transmitted to subsequent generations mostly through language; In other words, language is a carrier of culture. Language is the language that gives dynamism to culture and has an important function in interaction, and it is an important tool of interaction in terms of its function.

While learning a language, we gain information about the culture of that language and we begin to live in that culture. As we continue to live with the culture, we may encounter various motivational obstacles. The main motivational obstacle experienced by people from different cultures in learning a foreign language will undoubtedly be the effect of cultural differentiation. This differentiation can have an impact on people from different cultures learning a foreign language.

The purpose of this research is to determine the relationship between cultural distance perceptions and motivational barriers of students learning Turkish as a foreign language. In this context, 475 students studying Turkish as a foreign language in various institutions in Turkey were reached. Students' Turkish level is at least B1 and above. The Cultural Distance Scale, consisting of 12 items, developed by Bektaş (2004) and the Motivational Barriers Scale, developed by Altunkaya and Boylu (2019), were applied to the participants. After collecting the research data, first a descriptive analysis was made, then relational and regression analyzes were made and the results were interpreted.

According to the results obtained; It was determined that there was a positive and significant relationship between the perception of cultural distance of those learning Turkish as a foreign language and those with motivational disabilities. These findings indicate that when the perception of cultural distance of the students participating in the research increases, motivational barriers also increase. As a result, based on the analysis results of the data obtained in the research, it can be said that cultural distance perceptions have an impact on the motivationally disabled students who learn Turkish as a foreign language.

Keywords: Culture media, Cultural integration, Cultural adaptation, Motivation, Turkish teaching

İÇİNDEKİLER

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	ii
TEZ YAZIM KLAUZUNA UYGUNLUK	iii
KABUL VE ONAY SAYFASI	iv
TEŞEKKÜR	v
ÖZET	vi
ABSTRACT	viii
İÇİNDEKİLER	x
KISALTMALAR LİSTESİ	xiv
TABLolar LİSTESİ	xv
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

PROBLEM DURUMU

1.1. Problem Durumu	6
1.2. Araştırmanın Amacı	7
1.3. Araştırmanın Önemi	7
1.4. Araştırmanın Varsayımları.....	8
1.5. Araştırma Sınırları	8
1.6. Tanımlar.....	8

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Dil, Kültür ve Motivasyon	10
2.2. Kültür Kavramı ve Tanımı.....	11

2.3. Kùltürün Özellikleri.....	13
2.4. Kùltür Ögeleri	18
2.4.1. Maddi Kùltür Ögeleri.....	18
2.4.2. Manevi Kùltür Ögeleri	19
2.4.2.1. Dil	20
2.4.2.2. Din	21
2.4.2.3. Tarih	21
2.4.2.4. Dünya Görüşü.....	21
2.4.2.5. Değerler.....	22
2.5. Kùltür Çeşitleri.....	22
2.5.1. Genel Kùltür	22
2.5.2. Alt Kùltür.....	22
2.5.3. Maddi Kùltür	23
2.5.4. Manevi Kùltür.....	23
2.5.5. Baskın Kùltür.....	23
2.5.6. Popüler Kùltür.....	24
2.5.7. Karşıt Kùltür	24
2.6. Kùltürel Unsurlar.....	24
2.6.1. Algı.....	24
2.6.2. İnançlar ve Değerler.....	24
2.6.3. Sözlü Davranışlar	25
2.6.4. Sözlü Olmayan Davranışlar	25
2.7. Dil ve Kùltür İlişkisi	25
2.8. Kùltürel Uzaklık.....	28
2.9. Kùltürel Yakınlık.....	28
2.10. Motivasyon.....	29
2.10.1. Motivasyon Türleri.....	31

2.10.1.1. İçsel Motivasyon.....	32
2.10.1.2. Dışsal Motivasyon	32
2.10.2. Motivasyon Kaynakları	32
2.11. Motivasyon ve Öğrenme İlişkisi	33
2.12. İlgili Araştırmalar	34

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Modeli.....	36
3.2. Evren ve Örneklem.....	36
3.3. Veri Toplama Araçları.....	43
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu.....	43
3.3.2. Kültürel Uzaklık Ölçeği	43
3.3.3. Motivasyon Engelleri Ölçeği.....	43
3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi	43
3.5. Verilerin Analizi.....	44

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Bulgular.....	47
4.1.1. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Kültürel Uzaklık Algılarına İlişkin Bulgular	47
4.1.2. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Motivasyon Engelleri Ölçeğine İlişkin Bulgular	58
4.1.3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları ile Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişkiye Dönük Bulgular.....	61
4.1.4. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algılarının Motivasyon Engellerini Yordama Durumuna İlişkin Bulgular	62

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma	64
5.2. Öneriler	66
KAYNAKÇA.....	68
EKLER.....	73
ÖZ GEÇMİŞ	83

KISALTMALAR LİSTESİ

vb.: ve benzeri

vd.: ve diğerleri

Akt.: Aktaran

ÖHİİE: Öğrencilerin Hisleri ile İlgili Engeller

YMK: Yetersiz Materyal Kullanımı

İE: İletişim Engelleri

ÖYVÖS: Öğretmenlerin Yetkinliği ve Öğretme Stilleri

TÖMER: Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Araştırma ve Uygulama Merkezi

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Cinsiyet Dağılımları.....	37
Tablo 2. Yaş Dağılımları.....	37
Tablo 3. Ülke Dağılımları.....	37
Tablo 4. Uyruk Dağılımları.....	39
Tablo 5. Eğitim Alma Nedeni Dağılımları.....	42
Tablo 6. Eğitim Aldıkları Yer Dağılımları.....	42
Tablo 7. Giyim.....	48
Tablo 8. İletişim Tarzı.....	49
Tablo 9. İnançlar.....	49
Tablo 10. Aile Yaşantısı.....	50
Tablo 11. Değerler.....	51
Tablo 12. Arkadaşlık.....	52
Tablo 13. Dil.....	53
Tablo 14. Yemek.....	54
Tablo 15. Adetler.....	54
Tablo 16. Dünya Görüşü.....	55
Tablo 17. Sosyal Faaliyetler.....	56
Tablo 18. Yaşam Standartı.....	57
Tablo 19. Kültürel Uzaklık Algısı Genel Tablo.....	58
Tablo 20. Motivasyon Engelleri Faktörler Tablosu.....	59
Tablo 21. Pearson Korelasyon Analizi.....	62
Tablo 22. Basit Doğrusal Regresyon Analizi.....	63

GİRİŞ

Kültür kavramı birçok kez ve çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Kültür insanlar için birçok durumu karşılayabilir. Çeşitli toplumlarda yaşayan insanlar düşündükleri zaman kültürü farklı anlamlarda tanımlayabilirler. Genel olarak kültür, bir milletin uzun yıllar boyu süregelen yaşayış tarzından yola çıkarak zaman içerisinde oluşan ve benimsenen değerler bütünü olarak değerlendirilebilir. Kültür, bireylerin şahsiyetini şekillendiren bir unsur olup kültürlerin farklılığı da bireylerin farklılığını ortaya çıkarmaktadır (Kaplan, 2014, s. 26). Kültür; yeme, içme, giyim-kuşam, sosyal yaşam, iletişim biçimi, sevgi, saygı, inanç vb. hayatın her döneminde insanı saran duyguların ve düşüncelerin yaşama yansıyan hâlidir (Göçer, 2013, s. 50).

Kültürü oluşturan maddi ve manevi unsurlar kültürün başka bir topluma, aktarılması ve o toplumun eğitilmiş bireylerine aksettirilmesi etkisi uzun yıllar devam edecek evrensel bir kazanımdır (Yakar vd., 2022, s. 118). Farklı kültürlerde yaşayan insanların kültürel etkileşim sonucunda kendi kültürleri ile farklılıklar gözlemlense bile bu kültürler arası benzer durumlarda olduğu düşünülebilir.

Kültürel farklılıklar ve benzerlikler etkileşim sonucunda ortaya çıkar. Kültür etkileşimde bulunma işidir. Zaman içerisinde yaşanan olaylar, olgular ve durumların etkileşim sonucunda birlikte aktarılması ve yaygınlaşması yeni kültürel değerlerin ortaya çıkmasını sağlamaktadır (Göçer, 2013, s. 51). Kültürel etkileşimler sonucu insanların yabancı dil öğrenme ihtiyaçları ortaya çıkmaktadır. Bu ihtiyaçlar çerçevesinde yabancı bir dil edinmek isteyenler kendi kültürleri ile öğrenmek istedikleri dilin ait olduğu kültür öğeleri ile etkileşim içerisinde olurlar ve kendi kültür öğeleri ile çeşitli benzerlikler ve farklılıklar keşfederler.

Toplumlar yaşamsal alanlarına göre çeşitli durumlarda etkileşim içerisinde bulunarak dil aracılığı ile kültür aktarımı yapmaktadırlar. Farklı coğrafyalarda yaşayan toplumlar hayat içerisinde diğer toplumlara bağımlı hale gelmiştir (İçli, 2001, s.166). Kültürel etkileşim, farklı coğrafyalarda yaşayan insanların birbirlerinin kültürlerinden etkilenmeleri sonucunda ortaya çıkar. Kültürlerin karşı karşıya gelmesi ve birbirleri ile etkileşim içerisinde olması sonucunda bireyler, gruplar ve topluluklar birbirlerinin kültürlerinden etkilenirler (Aliyev ve Öğülmüş, 2016, s. 90). Günümüzde insanlar çeşitli sebeplerle bir göç hareketi içerisindeyler. Bu hareketlerle insanlar farklı kültürlerle ve farklı kültür içerisindeki kişilerle ilişki

içerisinde olurlar. Ülkelerin kendi içlerine kapanık coğrafyalara bürünmek yerine, birbirleri ile etkileşim kuran topluluklar halinde olmaları durumu, kültürel etkileşimi arttıran temel faktör olmaktadır (Çelik, 2019, s. 561). Bu durum kültürel etkileşimi ortaya çıkarmaktadır.

Etkileşim toplumlar arasındaki hareketliliği artırmaktadır. Toplumlararası gerçekte gerçekleşen hareketliliğin tarihsel süreçteki durumu incelendiği zaman, 19. yüzyıldan günümüze kadar geçen süreçte teknolojiye ve bununla beraber iletişim, ulaşım ve refah düzeyi anlamında kaydedilen mesafenin kültürlerarası etkileşimi hem kolaylaştırdığı hem de yoğunlaştırdığı söylenilebilir (Gülner, 2011, s. 52).

Farklı kültürlerde yaşayan insanların etkileşim içerisinde bulunmalarından dolayı kültürler birbirlerinden etkilenirler. Bu duruma “kültürleşme” ismi verilir. Kültürleşme genel olarak başka bir kültürle ilişki içerisinde bulunan veya alışveriş gerçekleştirilmesi sonucunda meydana gelen bir çeşit kültür değişmesidir (Alpar, 2013, s. 97).

Her birey bir toplum içinde yaşar ve o toplumun dilini öğrenirken, diline özgü kültürel unsurları da öğrenir (Çakır, 2011, s. 249). Yaşam içerisine işlemiş kültür öğeleri yabancı bir dil edinimine de doğrudan etki etmektedir. Toplum varlığını sürdürebilmesi için kültürü edinmesi, kültürü vermesi ve kültürü geliştirmesi ile mümkün olabilir (Uygunkan, 2005, s. 206). Yabancı bir dil öğrenmek isteyen kişiler, dili öğrenirken kendi kültürleri ile öğrendikleri dilin kültürleri arasında bağ oluştururlar. Bu durum yabancı bir dil öğrenirken kültürlerin etkileşime girmesini sağlamaktadır. Kültür insanlar üzerinde etkili olduğundan dolayı toplumun dili üzerinde de etkisi olmaktadır. Dolayısıyla farklı kültürden bir insanın farklı bir dili öğrenirken o dilin kültürü ile etkileşim içinde bulunmaktadır. Kültürel farklılıklar içerisinde toplumdaki iletişime verilen önemi, zaman algısını, sosyal ilişkileri vb. çok sayıda konuyu bulundurduğu için uzun bir süreci içeren ve aşamalı olması gereken bir öğrenme gerçekleştirilmeyi gerektirir (Eğinli, 2011, s. 216). Yabancı bir dil öğrenmek isteyen birey kültürler arası farklılıkları keşfedebilmektedirler.

Her toplumun kendilerini diğer toplumlardan ayıran kültürel olarak birçok farklılıkların olduğu gibi bu toplumlar arası kültürel benzerlikler de bulunmaktadır. Bu farklılıklar veya benzerlikler dili öğrenenler açısından derecelendirilebilmektedir. “Kültürlerarası iletişimin en önemli özelliği kültürel farklılıktır. Kültürel farklılıklar

yabancılara iletişimde önemli bir rol oynar. Bu farklılıklar karşı tarafa hükmetme veya üstünlük yeteneği verir. Bu durum, bağlantı sorunlarına neden olur ve sağlıklı bir iletişimin oluşmasını engeller” (Akay, 2013, s. 307). Farklı kültürlerde yaşayan insanlar başka kültürdeki insanlar ile etkileşim içerisinde bulunarak başka kültürün değerleri, inançları, bakış açıları, yemekleri vb. hakkında bilgi edinmiş ve bu toplumda yaşayan insanların hayat akışlarında kültürün nasıl bir etki bıraktığını gözlemleyebilir. Bir dili öğrenirken o dile ait kültür ile etkileşime girildiğinden dolayı kültürler arası uzaklık oluşabilmektedir. Kültürel uzaklık, kültürler arasındaki farkın bir boyutta derecelendirmesi olarak tanımlanabilir.

Bir millete ait dil ve akıl yapısı, o kültür ve medeniyete ait bir ürün olarak görülmektedir (Gündüzöz, 2005, s. 218). Dil öğrenilirken aynı zamanda kültür de edinilmiş olmaktadır. Bu durum dolayısıyla çeşitli nedenler ile yabancı bir dil öğrenen kişilerin kültürler arası farklılıkları görmelerini sağlamaktadır. Bu farklılıklar beraberinde kültürel uzaklık kavramını oluşturan etmenlerden birisi olup, yabancı bir dili öğrenmede kültürel uzaklığın etkili olabileceği kanısına ulaştırabilmektedir.

Dil ile kültür arasında birbirini sarmalayan çok güçlü ve yadsınamaz bir bağ vardır. Yüzyıllar öncesinden günümüze dek değişen toplum yapıları ve insan hayatında meydana gelen ekonomik, sosyal, siyasi, bilimsel ve kültürel değişimler dil aracılığıyla gerçekleşmektedir. Bir toplumun en önemli yapı taşlarından birisi olan kültür, dil sayesinde günümüze dek kendini ulaştırır ve nesiller boyu aktarımını sağlar. Dil kültürün en sağlam hazinesidir (Günay, 1995, s. 4).

Dil öğreniminde/öğretiminde motivasyon önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Dili öğretirken/öğrenilirken öğrenci motivasyonu çeşitli değişkenlerden etkilenmektedir. Öğrencilerin özellikleri, buldukları ortam, eğitim süreci, yaşadıkları coğrafya gibi birçok farklı durum dil öğretiminde/öğreniminde motivasyona etki etmektedir. Motivasyon, öğrenme ile doğrudan ilgili bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Acat ve Demiral, 2002, s. 314). Yabancı dil olarak Türkçe öğreniminde yüksek motivasyon ile başlamış birey ile hedef dili öğrenebileceği konusunda olumsuz motive olmuş bireye göre daha çabuk öğrenebildiği söylenebilir.

Bireyin hareketlerine yön veren, bireyin duygularını, ihtiyaçlarını ve isteklerini yöneten kısacası bireyi harekete geçiren güce motivasyon denir. Bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda belirledikleri hedefleri için çabalarını arttıran önemli bir olgudur. Bireyin hedefine ulaşmasında istekli olması ve yaptığı işi önemseyip benimsemesi için motivasyon önemli bir durumdur. Kavrama metaforik açıdan yaklaşıldığında nesnelere harekete geçiren güce benzer bir gücün de insanları harekete geçirdiği ve bunun da genel olarak motivasyon olarak adlandırıldığı görülmektedir. (Acat ve Demiral, 2002, s. 314).

Öğrenmenin ve düşünmenin kavramlarından olan motivasyon bir dili öğrenmek isteyen bireylerin hedefler koymas ve dili öğrenme sürecinde bu hedefler doğrultusunda ilerlemesinde ihtiyaç duyduğu önemli bir olgudur.

Bireylerin bir dili öğrenme becerisine sahip oldukları halde bu dili öğrenme çabalarını arttırmakta ve dili öğrenmelerine devam etmelerinde potansiyellerini tam olarak göstermeleri için motivasyon gereklidir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenirken motivasyon bireyi dili öğrenme ve dili kullanabilme hususunda güdüleyen ve bireyi destekleyen önemli bir faktördür. Motivasyonu iyi olan birey motivasyonu düşük olan bireye göre dili öğrenmede daha etkin ve daha iyi olduğu söylenebilir. Çünkü birey motive olduğu kadar başarılı olabilir.

Bireyde yabancı dil öğrenme motivasyonu tam değilse bireyin bir şeyi yapmak istemesi, bir davranış sergilemesi, belirlediği hedefe yürümesi zayıf kalacaktır.

Günümüzde yabancı dil öğreniminde motivasyonu etkileyen durumlar hakkında araştırma sayıları arttıkça genel olarak motivasyonu etkileyen durumlar belirlenmiştir. Birey bir dili öğrenirken içsel ve dışsal motivasyon kaynaklarını kullanmaktadır. Bunlar genel olarak kültür, sosyal hayat, aile, arkadaş, okul, iş çevresi gibi bireyi etkileyen ve bireyin aktif olarak rol oynadığı yani etkileşime girdiği ortamlardan kaynaklanabilmektedir. Aynı zamanda bireyin yaşamış olduğu iletişim engelleri, dil öğrenimini gerçekleştirirken kullanılan materyaller, dil öğretene bireyin alanındaki yetkinliği ve dili öğretim stili, öğrencinin öğrenmek istediği dile karşı hissettiği duygular, dili öğrenen bireyin cinsiyeti, yaşı, dili nerede öğrendiği ve uyruğu bireyin dili öğrenme motivasyonunu engelleyen faktörler arasında sayılabilir.

Motivasyonu sosyal motivasyon, fiziksel motivasyon ve psikolojik motivasyon olmak üzere üç çeşit altında inceleyebiliriz. Fiziksel motivasyonda bireyin temel ihtiyaçları ve bu ihtiyaçların karşılanması bir sonraki yapacaklarına ve etkinliklere geçirilmesine yarar. Birey bu temel ihtiyaçlarını karşılamazsa kendisini motive edemez. Sosyal motivasyonda birey sosyal ihtiyaçlarını, sosyal ortamını diğer bireyler ile eylemler gerçekleştirerek sosyal motivasyonunu arttırabilir. Psikolojik motivasyonda da bireyin kendi içsel, ruhsal ihtiyaçlarını gidermesine yönelik yapacağı davranışları içermektedir. Bu durumlarda birey tüm gereksinimlerini yerine getirdiği zaman motivasyon olarak daha iyi durumda olması dil öğrenimi açısından olumlu bir etki oluşturmaktadır.

Nitekim Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde en temelden gereksinimlerini gidererek bireyin bir üst seviyeye sorunsuz çıkması ve kendi benliğini oluşturması bu ihtiyaçları karşılamasından sonra gerçekleşmektedir. Bir dili öğrenirken de motivasyon kaynaklarının biri açısından olumlu olması ve bireyin motivasyonu iyi bir şekilde dil öğrenimine başlamış olması birey açısından olumlu ve dil öğrenimi açısından daha kolaylaştırıcı olduğu söylenilebilir.

BİRİNCİ BÖLÜM

PROBLEM DURUMU

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna, amacına, denencelerine, sınırlılıklarına, varsayımlarına ve araştırma konusuyla doğrudan ilişkili kavramların tanımlamalarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin sayısı gün geçtikçe artış göstermektedir. Türkçe öğrenen öğrenciler çeşitli faydalar ile karşılaşmaktadır. Özellikle Türkiye’de üniversite eğitimi almalarında ve Türkiye’de yaşamak için Türkçe bilmeleri büyük oranda fayda sağlamaktadır. Bu araştırmanın problemi, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkinin incelenmesi üzerinedir. Bu bağlamda yapılan araştırma sonuçlarına göre ülkelerinden uzakta ve Türkiye’de yaşayan aynı zamanda Türkçe öğrenen öğrencilerin kültürel uzaklıkları ile motivasyon engelleri üzerinde etkisi olduğu sonucuna varılmıştır. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin kültürel uzaklıklarının motivasyon engelleri ile ilişkisi olduğundan dolayı kültürel uzaklık algılarını azaltarak motivasyon engellerinin azaltılmasında etkili olabilir. Bu durum yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin daha iyi motivasyon ile Türkçe öğrenmeleri ve kültürler arası farklılıkları daha iyi anlayabilmeleri için önem taşımaktadır. Türk toplumunun kültürüne ve değerlerine önem vermek, onları anlayıp iletişim kurmak, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen

öğrencilerin Türkçeyi öğrenirken motivasyonlarını olumlu etki yaparak daha kolay bir öğrenim gerçekleştirmelerine yardımcı olabilir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Bu genel amaç çerçevesinde ve araştırmada kullanılacak “Kültürel Uzaklık Ölçeği” ve “Motivasyon Engelleri Ölçeği”nden hareketle araştırmanın alt amaçları şu şekilde sıralanmıştır:

- 1- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ne düzeydedir?
- 2- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin motivasyon engelleri ne düzeydedir?
- 3- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 4- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları motivasyon engellerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

İnsanların anadilleri dışında başka bir dili öğrenmeleri aynı zamanda farklı bir toplumun kültürünü, inançlarını ve toplumun benimsemiş olduğu değerlerini öğrenmesini sağlamaktadır. Kısacası yeni bir dil öğrenmek aynı zamanda yeni bir kültür edinmek anlamına gelir. Kültürler arasındaki farklılıklardan ve benzerliklerden dolayı yeni bir dil öğrenirken yaşanabilecek zorluklar veya kolaylıklar olabilmektedir. Farklı bir toplumun konuştuğu dili öğrenmek o toplumun yaşayışı dolayısıyla insanlarla başarılı bir iletişim kurabileceği anlamına gelmeyebilir. Başarılı bir iletişim kurabilmek için toplumun kültürünü ve aynı zamanda konuştuğu dili benimsemek ve dil içerisinde kullandıkları farklı anlamları kavrayabilmek gerekmektedir. Eğer bunu gerçekleştiremez ise sağlıklı bir iletişim kurulamaz ve bu durum yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin motivasyon engelleri üzerinde olumsuz bir etki gerçekleştirerek dil öğrenimini ve iletişim sürecinde olumsuz durumlar yaşanmasına sebep olur.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlayan bu çalışmada 2 farklı anket kullanılarak inceleme gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma kapsamındaki incelemeler SPSS 23 programı kullanılarak analiz yapılmış ve testler uygulanarak öğrencilerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişki belirlenmeye çalışılmıştır. Verilerin sonuçları analiz edilerek yorumlandıktan sonra yapılan bu çalışmanın sorunlarına çözüm önerileri sunulmuştur. Bu bağlamda kültürel uzaklık algılarının motivasyon engelleri üzerindeki etkisinin ne derecede önemli olduğunu inceleyip yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin üzerinde öğrenmeyi daha kolay ve etkili gerçekleştirilebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

1.4. Çalışmanın Varsayımları

Çalışma verileri yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla hazırlanmış ve kullanılan ölçeklere dayanmaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin verilen ölçeklerde yer alan sorulara samimi ve objektif cevap verdikleri varsayımına dayanmaktadır.

1.5. Çalışma Sınırları

Bu çalışma Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen B1 ve üzeri seviyesinde olan 475 öğrenci ile sınırlandırılmıştır. Veriler 2022 yılında bazı üniversitelerin dil öğretimi kurumlarından yüz yüze ve Google Form yoluyla toplanmıştır.

Bu çalışma, veri toplanacak kişilerle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Dil: Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir (Ergin, 1977: 1).

Kültür: Bir milletin dil aracılığıyla nesilden nesille aktarılan maddi ve manevi öğelerden oluşan değerleri kapsar.

Kültür ortamı: İnsanların içerisinde yaşamış olduğu topluma ait kültürün oluştuğu ve süregelmeye devam ettiği ortamdır.

Kültürel bütünleşme: Kültürün farklı kültürler ile uyumlu hale gelmesi durumudur.

Kültürel uyum: Farklı kültürlerin birbirleri arasındaki bulunan benzerlikleri sonucunda ortaya çıkan uyumdur.

Motivasyon: Bireyin hareketlerine yön veren, bireyin duygularını, ihtiyaçlarını ve isteklerini yöneten kısacası bireyi harekete geçiren güce motivasyon denir.

Kültürel uzaklık: İki kültür arasındaki farklılıkların derecesini ifade eden ve insanları etkileyen kavramdır.

Kültürel yakınlık: İki kültür arasındaki benzerliklerin derecesini ifade eden ve insanları etkileyen kavramdır.

Motivasyon Engelleri: Bireyi etkileyen ve var olan durumu üzerinde değişikliğe sebep olan yapılar ve olaylar olarak söylenebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, tez çalışmasına ilişkin kuramsal bilgilere ve konu ile ilgili yapılmış çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Dil, Kültür ve Motivasyon

İnsanoğlu hangi yabancı dili öğrenirse öğrensin, kültürel uzaklaşmanın getirdiği etkiler sonucunda motivasyon engelleri ile karşılaşacaktır. Her dil içerisinde kendi kültürünü barındırır. İnsanlar yabancı dil öğrenirken aynı zamanda öğrendikleri dilin kültürü ile etkileşim içerisinde bulduklarından dolayı dili öğrenirken kendi kültürleri ile aradaki farkı keşfederler. Kültürler arasında bulunan bu farklar dili öğrenenlerin motivasyonları üzerinde etki göstermektedir. Dolayısıyla yabancı dil öğreneceklerin kendi kültürleri ile öğrendikleri dilin kültürü arasındaki kültürel uzaklık, motivasyon engelleri oluşturabilmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Bosna Hersekli, İranlı, Gürcistanlı, Suriyeli, Cibuteli, Polonyalı, İsveçli öğrencilerin dili öğrenme amaçlarının ve ihtiyaçlarının farklı olduğu görülmektedir. Bu amaç farklılığı, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerindeki motivasyon farklılıklarını da etkilemektedir. (Altunkaya ve Boylu 2020) Farklı kültürlere sahip kişilerin ihtiyaçları ne olursa olsun dil öğreniminde kültürel uzaklaşmayı hissetmesi ve bunun dil öğreniminde motivasyon engeli olarak karşısına çıkması olasıdır.

2.2. Kùltür Kavramı ve Tanımı

“Kùltür” kavramı birçok kez ve çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Kùltür insanlar için birçok durumu karşılayabilir. Çeşitli toplumlarda yaşayan insanlar düşündükleri zaman kùltürü farklı anlamlarda tanımlayabilirler. Genel olarak kùltür, bir milletin uzun yıllar boyu süregelen yaşayış tarzından yola çıkarak zaman içerisinde oluşan ve benimsenen değerler bütünü olarak değerlendirilebilir. Toplumun varlığını sürdürebilmesi, kùltür edinme, kùltür verme, kùltürü geliştirme ile mümkün olabilir (Uygunkan, 2005, s. 206).

Kùltür bir topluma ait yaşayış düzeninin zaman içerisinde değişim, gelişim ve yenilenme özelliklerini içerisinde barındıran bir bütündür. Bu durum kùltürün canlı ve doğal bir varlık niteliğinde olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda kùltürün durağan bir yapıya sahip olmadığını, dinamik bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Toplumun yaşayış biçimi ve düzeni içerisinde doğup gelişen kùltür hayatın içinde gerçekleşir. Toplum hayatındaki yaşanan şartlara göre değişimler göstererek şekillenen kùltür durmadan yol alır. Her toplumun kendisine ait bir kùltürü vardır. Topluma ait yaşantı ve davranışlara göre şekillenen kùltür kaynaklarından beslenerek özüne sadık kalır. Kùltür değişimlere uğrayarak başka bir kùltürün etkisi altında olabilir fakat bu durum kùltürün özünü değiştiremez ve kùltürü tamamıyla başka bir kùltüre dönüştürülemez. Kùltür, yeme, içme, giyim-kuşam, eğlence, iletişim biçimi, sevgi, saygı, inanç...gibi hayatın her safhasında insanı kuşatan duygu ve düşüncenin yaşama yansıyan hâlidir. (Göçer, 2013, s. 50).

Kùltürün maddi ve manevi unsurlarıyla bir başka topluma, o toplumun eğitimli bireylerine aktarımı etkisi uzun yıllar devam edecek evrensel bir kazanımdır (Yakar vd., 2022, s. 118). Farklı kùltürlerde yaşayan insanların kùltürel etkileşim sonucunda kendi kùltürleri ile farklılıklar gözlense bile bu kùltürler arası benzer durumlarda olduğu söylenebilir.

Kùltür, geçmişten günümüze dek insanların bireysel ve toplumsal olarak yaptıkları ve yaşadıkları davranışlardan kaynaklanmaktadır insanların geçmişindeki bireysel ve toplumsal yaşayışlarından elde etmiş oldukları tecrübeleri ve bu tecrübelerin sonucunda edindikleri birikimleri ve yenilikleri kùltürlerine ilave ederek zenginleştirirler.

Kültür, geçmişten günümüze varlık göstermiş her topluluğun hayat tarzında kendisine yer edinir ve toplumun yaşamış olduğu her olayda, insan davranışlarında, giyim kuşamlarında, yeme içme alışkanlıklarında, ibadetleri ve inançlarında, sosyal aktivitelerinde vb. gibi benzer bütün alanlarda yaşanan durumlar bütünüdür. Tüm bu yaşam sürecini barındıran kültür, toplumun dili aracılığıyla nesilden nesille aktararak günümüze dek ulaşmaktadır.

Kültürü insanın aracı olarak nitelendirebiliriz. İnsanların hayatlarında kültürün etki göstermediği tek bir yönü dahi bulunmaz. İnsanların doğumundan ölümüne kadar yaşamış oldukları hayat içerisinde süregelen bütün davranışlarda yaşamış olduğu toplumun geçmişinden oluşarak gelen kültürün etkisi vardır. Bu durum kültürün maddi ve manevi bütün olguların içerisinde bulunmasıyla açıklanabilir. Tarihsel bütün gelişmelerde toplumun var oluş sürecindeki bütün maddi ve manevi değerler, toplum içerisindeki bireylerin kendi sosyal çevreleriyle yaşamış oldukları ilişkiyi ve boyutunu gösterirken kültürün oluşumunda ve toplumun gelecek nesillerine aktarılmasında rol oynayan en önemli araçlar olarak nitelendirilebilir.

“Kültürlerarası iletişimin en önemli özelliği kültürel farklılıktır. Kültürel farklılıklar yabancılarla iletişimde önemli bir rol oynar. Bu farklılıklar karşı tarafa hükmetme veya üstünlük yeteneği verir. Bu durum, bağlantı sorunlarına neden olur ve sağlıklı bir iletişimin oluşmasını engeller” (Akay, 2013, s. 307). Farklı kültürlerde yaşayan insanlar başka kültürdeki insanlar ile etkileşim içerisinde bulunarak başka kültürün değerleri, inançları, bakış açıları, yemekleri vb. hakkında bilgi edinmiş ve bu toplumda yaşayan insanların hayat akışlarında kültürün nasıl bir etki bıraktığını gözlemleyebilirler. Bir dili öğrenirken o dile ait kültür ile etkileşime girildiğinden dolayı kültürler arası uzaklık oluşabilmektedir.

Kültürel uzaklık, kültürler arasındaki farkın bir boyutta derecelendirmesi olarak tanımlanabilir. Her toplumun kendilerini diğer toplumlardan ayıran kültürel olarak birçok farklılıkların olduğu gibi bu toplumlar arası kültürel benzerlikler de bulunmaktadır. Bu farklılıklar veya benzerlikler dili öğrenenler açısından derecelendirilebilmektedir.

Kültürün maddi ve manevi unsurlarıyla bir başka topluma, o toplumun eğitimli bireylerine aktarımı etkisi uzun yıllar devam edecek evrensel bir kazanımdır (Yakar vd., 2022, s. 118). Farklı kültürlerde yaşayan insanların kültürel etkileşim sonucunda

kendi kültürleri ile farklılıklar gözlense bile bu kültürler arası benzer durumlarda olduğu söylenebilir.

2.3. Kültürün Özellikleri

Kültür, milletin yüzyıllar boyunca ilgi, algı, tutum ve davranışlarla tezahür eden yaşam biçimi, maddi ve manevi değerler toplamı olup nesilden nesile bir miras olarak aktarıla gelmiştir (Göçer, 2012, s. 50). Kültürü açıklamak ve hakkında bilgi sahibi olmak için ayırım yapılması ve incelenmesi gerekmektedir. Bu durum da kültür maddi ve manevi olmak üzere ikiye ayrılır. Genel olarak baktığımızda kültür görelidir ve her toplumun kendine ait bir kültürü vardır. Kültür geçmişten günümüze dek süregelen tarihsel bir olgudur. İnsanların birbirleri ile etkileşim kurlmaları yoluyla kültür hem oluşur hem etkilenir hem de aktarılır. Kültür zaman içerisinde etkilenecek değişim gösterir kısacası kültür durağan bir yapıya sahip değildir.

Kültür bir topluma ait yaşayış düzeninin zaman içerisinde değişim, gelişim ve yenilenme özelliklerini içerisinde barındıran bir bütündür. Kültür, bir milletin asırlar boyunca oluşturduğu yaşam tarzlarının kodlarını içine alan hafıza gibidir (Göçer, 2012, s. 50). Bu durum kültürün canlı ve doğal bir varlık niteliğinde olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda kültürün durağan bir yapıya sahip olmadığını, dinamik bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Toplumun yaşayış biçimi ve düzeni içerisinde doğup gelişen kültür hayatın içinde gerçekleşir. Toplum hayatındaki yaşanan şartlara göre değişimler göstererek şekillenen kültür durmadan yol alır. Her toplumun kendisine ait bir kültürü vardır. Topluma ait yaşantı ve davranışlara göre şekillenen kültür kaynaklarından beslenerek özüne sadık kalır. Kültür değişimlere uğrayarak başka bir kültürün etkisi altında olabilir fakat bu durum kültürün özünü değiştiremez ve kültürü tamamıyla başka bir kültüre dönüştürülemez.

Topluma ait olan kültür, toplumuna kimlik kazandıran maddi ve manevi değerlerin bütünüdür. Kültür sembolleri, davranış kalıplarını, nesnelere, düşünceleri, inançları, bilgileri, duyguları, tutumları ve değerlerin oluşumunda etkilidir (Bahar, 2009: 55). Tarihini geçmişten alarak toplumda yaşamış insanların oluşturdukları ortak değerlerden meydana gelir. Bütün toplumların kendilerine ait kültürünü oluşturan

unsurlar toplumun özelliklerini, yaşamış oldukları tarihi süreçler içerisindeki değerlerinden ve düşünce sistemlerinden oluşan yapıdır.

Kültür Toplumsaldır: Bir ülkenin dilini öğrenirken o ülkenin kültürünü de öğrenmeliyiz. Kültürü ayrı tutup sadece dili yapısal bir şekilde, dilbilgisi kurallarını öğrenerek tam anlamıyla öğrenmiş olmayız (Çakır, 2011, s. 248). ‘‘Kültür, toplumlara özgüdür. Milletleri birbirinden ayıran niteliği ile kültür ve önemli unsurları, o milleti oluşturan bireylerin sevinçte, kederde gösterdikleri söz ve davranışlarla karakteristik özellik kazanır’’ (Göçer, 2012, s. 52). Kültür toplumsaldır. Geçmişten günümüze yaşamını sürdürmüş her nesil kendisinden önceki nesilden öğrendiklerini kendisinden sonra gelen nesillere aktarmaktadır. Bu durum da kültür zaman içerisinde oluşan toplumun mirası konumundadır. Kısacası kültür toplumsal bir ürün olarak karşımıza çıkar ve insanların etkileşimi sonucunda doğar ve gelişmeye devam eder.

Dünya üzerindeki ülkelerde yaşayan toplumlar yaşamsal alanda diğerlerine bağımlı hale gelmişlerdir (İçli, 2001, s. 166) Yaşamak için çeşitli gereksinimlere ihtiyacı olan insan, hiçbir zaman tam bir özgürlük içinde değildir. Yaşamını sürdürebilmek için, toplumsallaşmak dolayısıyla toplumun devamlılığı için yapılan etkinlikleri sağlamak ya da bunlara maruz kalmak durumundadır (Uykunkan, 2005, s. 210).

Toplumdaki değişimlere bağlı olarak dilde de değişimler olabilir. Bu nedenle toplum ve dil birbirleriyle çok yakın ilişki içindedir (Günay, 1995, s. 1). Kavramsal olarak kültür toplumsal bir olguyu temsil etmektedir. Toplumun var olduğu her yerde belirli konularda oluşan birlikteliklerde bir kültürün var olduğu söylenebilir. Bunun önde gelen özelliği olan toplumsallık, toplumların bulunduğu yerlerde ve tarihte oluşur, gelişir.

Kültür Öğrenilir ve Öğretilir: Kültür öğrenilir. Gelecek nesiller dillerini öğrenmekle sadece kendi dillerini öğrenmekle kalmıyor, aynı zamanda atalarından kalan karakteristik yaşam biçimlerini, içinde yaşadıkları toplumun kendine has özelliklerini öğrenmiş oluyorlar (Göçer, 2012, s. 51). Kültür geçmişten günümüze

öğrenme yolu ile kazanılır ve sosyal hayat neticesinde geçmiş nesillerden gelecek nesillere aktarılır. Bu şekilde kültür öğrenimi devam eder.

Kültür öğretilirken ve öğrenilirken kullanılan en önemli araç dildir. “Dil kültürün taşıyıcısı; kültür de dilin niteliklerini göstermesine zemin olan önemli bir uygulama sahasıdır. Dil, toplumun algı, ilgi ve kültürel değerleri üzerinden somut ürünler aracılığı ile vücut bulur. Konuşmalara konu olan her şey kültürün dil aracılığı ile sosyal hayata yansımalarıdır” (Göçer, 2012, s. 54). İnsanlar doğup büyüdüğü topluma ait kültürün öğelerini dil aracılığıyla öğrenmeye başlar ve sosyal hayat içerisinde toplumunun kültürel öğelerini öğrenip ve benimseyip gelecek nesillere aktarmada önemli bir rol oynarlar.

“Öğrenme, insanların çevresiyle etkileşimi sonucunda meydana gelen davranış değişikliğidir. Birey yaşamını sürdürebilmek için her gün yeni şeyler öğrenmek zorundadır. Araba sürmek, yemek yapmak, bir derste başarılı olmak vb. her şey öğrenmenin bir sonucudur. Bireyin yabancı bir dili konuşabilmesi de o dili öğrenmiş olduğunu göstermektedir” (Akbaş, 2018, s. 24).

“Kültürün dil öğretimi içerisinde yer almasının öğrencilere bazı önemli davranışlar kazandırabileceği bilinmektedir. Bu sayede öğrenciler hedef kültüre ait yaşam biçimleri konusunda bilgi sahibi olurlar; cinsiyet, sosyal sınıf ve sosyal konum gibi değişkenlerin insanların konuşma ve davranışlarına yansımalarının nasıl olduğunu kavrarlar; hedef kültürdeki ve kendi kültürlerindeki benzer durumlarda nasıl tepki verilmesi gerektiği gibi konularda karşılaştırma yapabilmeyi kazanırlar. Hedef dilde kullanılan dilsel ve kültürel öğelerin birbiriyle ilişkilerini anlayabilmelerine yardımcı olunur” (Çakır, 2011, s. 250).

Bireylerin dil öğrenmesi, farklı toplumları, kültürleri tanıması iş ve eğitim hayatında olduğu gibi sosyal hayatta da büyük önem taşımaktadır (Akbaş, 2018, s. 12). Bir toplumun kültürüne ait gelenekler, milli bayramlar, dini bayramlar, toplumun müzik kültürü, geleneksel sanatları ve zanaatları, topluma ait mutfak kültürü vb. toplumun yaşam şekilleri geçmiş nesillerden öğrenilerek gelecek nesillere öğretilir. Kültür öğretimi demek hedef dilin konuşulduğu toplum veya ülkeyle ilgili bilgi aktarımının yanı sıra o dilin konuşulduğu ortamlarda karşı dilin nasıl kullanılması gerektiği olmalıdır (Çakır, 2011, s. 250).

Kültür Aktarılır ve Süreklidir: Kültür öğrenilirken bir nevi alışkanlık haline gelir ve bu durumda sosyal hayatın aktarımıyla nesilden nesile aktarımı gerçekleşir. Kültürü aktarırken kullanılan en temel araç dildir. Gelenek ve görenekler kültürün sürekliliğini sağlar. Bu nedenle kültür tarihsel bir varlık olarak kabul edilebilir. Her kültürün yaratılışa kadar uzanan dolaylı bir tarihi bulunmaktadır (Güvenç, 1979: 104). Kültürün unsurlarını toplum içerisinde sözlü veya yazılı dil kullanılarak gelecek nesillere aktarımı gerçekleştirilir. Bu süreç kültürün sürekliliğini oluşturur.

Kültür nesiller arası sürekli bir aktarım içerisindedir. Ülkelerin kendi içlerine kapanık coğrafyalar olmak yerine, birbiri ile bağlantılı yerler haline gelmesi kültürel etkileşimi arttıran temel faktör olmuştur (Çelik, 2019, s. 561). Gelenek ve göreneklerin nesilden nesile aktarılması ve toplumun kültürel öğelerini öğrenmesi ve öğretmesi kültürün sürekliliğini sağlamaktadır.

“Günümüz toplumları gelişen iletişim teknolojileri sayesinde artan dilsel ve kültürel çeşitlilik içine girmektedir. Bu durum farklı toplumların etkileşim içine girmesine yol açmaktadır. Bu etkileşim kültürün en temel aktarım aracı olan dil ile sağlanmaktadır. Dil ve kültür arasındaki bu sıkı ilişki, yabancı dil öğretiminde kültürel aktarımın önemini ortaya çıkarmaktadır” (Köşker, 2015, s. 410).

Bir milletin geçmişini anlamak için milletin geçmişine dair bilgiye ve anlayışları hakkında bilgiye sahip olmak gerekmektedir. Milletin kültürü içerisinde birçok unsuru barındırdığından dolayı ve insanlar etkileşim içerisinde olarak kültürlerini gelecek nesillere aktarmaktadırlar. Milletin kültürünü aktarması ve sürekliliğini sağlaması o milletin geçmişini anlamak için önemlidir.

Kültür Değişebilir: Yeryüzünde farklı kültürlere ait kişi, grup ya da topluluklar değişik nedenlerle (eğitim, göç, felaket, daha iyi yaşam koşulları vb.) hareket halindedirler. Kültürlerin karşılaşması ve birbirleriyle etkileşime girmesi sonucunda bireyler, gruplar ve topluluklar birbirlerinin kültürlerinden etkilenirler (Aliyev ve Öğülmüş, 2016, s. 90)

Kültürün toplumun geçmişinden bugününe dek nesil boyu aktarılan bir miras olması kültürün değişebileceğini göstermektedir.

Zaman içerisinde yaşanan yenilikler ve değişimler kültürün zenginleşmesini ve değişmesine öncülük eder. Bu değişimler ve yenilikler sonucunda kültüre yeni unsurlar girebileceği gibi bazı unsurlar da kültürden çıkabilmektedir. “Kültür, *değişime açık* bir nitelik taşır. Kültür, *değişken ve dinamik*dir. Toplumun içinde yaşadığı dönemin genel seyri ve bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda değişip dönüşebilecek bir yapısı vardır” (Göçer, 2012, s. 52). Kültür belirli kişiler ya da toplumlar tarafından oluşturulmaz. Her toplum v her grupta kültür farklılık gösterebilir ve yaşanan süreç içerisinde her toplumun kültürlerinin değişme hızı aynı olmayabilir. Kültür değişim gösterirken bunu bir ahenk içerisinde gerçekleştirir. Zaman içerisindeki bu değişimler topluma ve çevreye uyum sağlarlar. Değişen koşullar karşısında beliren ihtiyaçlar ve sorunlar karşısında gelişen yeni fikirler ve zaman koşullarının getirdikleri ile değişime uğrar.

Kültür İhtiyaç Gidericidir: Kültür, yeme, içme, giyim-kuşam, eğlence, iletişim biçimi, sevgi, saygı, inanç... gibi hayatın her safhasında insanı kuşatan duygu ve düşüncenin yaşama yansıyan hâlidir (Göçer, 2012, s. 50). Bu durum kültürü bir ihtiyaç giderici yapmaktadır. Kültür toplumun çeşitli ihtiyaçlarını gidermeye yarayan önemli bir olgudur. Her milletin ferdi, içinde bulunduğu milletin kültürünün, inançlarının, dilinin, dininin, örf ve adetlerinin taşıyıcısı olmaktadır (Çelik, 2019, s. 561). Toplumlar ihtiyaçlarını gideren bu olguları nesilden nesile aktarırlar ve bu sayede kültürün ihtiyaç gidericiliği devam eder.

Kültür Kurallar Sistemidir: Kültür kuralları sistemidir. Kültür var olduğu toplumca benimsenmiş b belirli kural ve davranışları içerisinde barındırmaktadır. Bireylerin toplum olarak yaşam alanlarında yazılı kurallar ve yazılı olmayan kurallar vardır. Bu kurallar kültürün bütünlüğünü ve devamlılığını sağladığı gibi kültürel bir birikim gerçekleşir ve gelecek nesillere aktarılır.

Kültür Bütünleştiricidir: Kültür bütünleştiricidir. Kültür topluma aittir. Kültürü oluşturan öğeler belirli bir sistemi uyumlu ve bütünleşmiş olarak karşımıza

çıkartmaktadır. Bu kültürel bütünleşme sağlandığında toplum içerisinde önemli ölçüde birliktelik oluşmaktadır.

2.4. Kültür Öğeleri

Kültür insanlara doğruyu, güzeli ve iyiye dair bilgilendiren kaynaktır. Fertler farklı kültürlerdeki fertler ile etkileşim içerisinde buldukları zaman belirsizlik yaşamaları doğal bir durumdur. Fakat fertlerin yüksek oranda belirsizlik içerisinde olmaları iletişim açısından zararlı ve kültüre olumsuz etki bırakmaktadır. Üstelik bu tür sorunlar iletişim sürecinin engellenmesine sebebiyet verebilir (Küllü, 2019, s. 148-150). Toplumlar ihtiyaçları doğrultusunda birbirleri ile iletişim kurabilirler. Kurulan iletişim sonucunda insanlar diğer toplumdaki insanlarla temas geçerler ve dolayısıyla 2 farklı kültür teması geçmiş olur. Farklı kültürle ilişki içerisinde giren insanlar kültürel bir uzaklık hissedebilir ve bu durumda belirsizlik ile farklılık hissedebilirler.

2.4.1. Maddi Kültür Öğeleri

İnsanların ve toplumun fizyolojik ve biyolojik ihtiyaçlarını gidermeye yarayan araç ve gereç makine, kullanılan cihazlar gibi birçok unsur maddi kültür içerisinde. Farklı ülkelerin kendilerine ait farklı maddi kültürleri vardır. Maddi kültür öğeleri hem günlük yaşamda kullanılan araç ve gereçler hem de taşınmaz yapılar olarak nitelendirilebilir. Toplumun içerisinde bulunan fiziksel unsurlar günlük yaşamda yaygın olarak ya da nadir olarak kullanılan maddeler maddi kültür öğeleri arasında bulunur. Maddi kültür, kültürün somut olan kısmına vurgularken aynı zamanda sosyal ve sözel kültürü tamamlar (Sarıtış, 2019, s. 32). Bu kültür öğeleri zaman içerisinde ülkelere göre farklılık anlam ifade edebilmektedir.

Toplumun giyim tercihleri, günlük yaşam içerisinde kullandıkları eşyalar, toplumun mimari yapısı, binalar, kullanılan her türlü araç ve gereçler maddi kültürü oluşturmaktadır. Maddi kültür maddelerden oluşan kültüre denir ve dünyada emek göstererek ortaya çıkan işsel bir zekâ ürünüdür. (Glassie 1999, s. 41) Bu öğeler bir toplum için geçmiş dönemlerden günümüze dek aktarılarak ve gelişerek ulaşır. Toplumun yaşam tarzına göre farklı maddi kültür öğeleri bulunabilir. Toplumlar

etkileşime geçtiklerinde farklı maddi kültür öğelerine uyum sağlamak ve bu öğelere alışmak mümkün olabilir.

Maddi kültürü manevi kültürün somut olarak yansımış şeklidir diyebiliriz. Sanat eserleri, mimari yapılar vb. gibi olgular maddi kültüre örnek oluşturmaktadır. Topluma ait olan bir müzik aleti maddi kültür içerisinde bulunurken o müzik aleti ile insanları duygu yoğunluğu içerisinde bulandıran ve sürükleyen müzik manevi kültür içerisinde değerlendirilir.

2.4.2. Manevi Kültür Öğeleri

Toplumun düşüncesini, kurallarını kültüre yansıtan öğeler manevi kültür öğeleridir. Kültürü oluşturan önemli öğelerin başında değerler bulunmaktadır. Bir kültürde iyi veya kötünün ne olduğunu belirten yargılara değerlerdir. Kültürde önemli bir yere sahiptirler. Toplumun içerisinde bulunduğu kültürün bilişsel boyutunu ve davranışsal boyutunu temsil eden kültürün içinde bulunan manevi kültür öğeleridir.

Kültürlerin farklı toplumlara göre içerisinde buldukları değerlerin toplumun yaşamış olduğu süreç içerisindeki etmenlere göre farklılık gösterebilirler. Kültürlerin diğer kültürlerle göre farklılık gösterdiği gibi manevi kültür öğeleri de toplumların değerleri ve normları değişiklik gösterebilir.

“Gelenek kavramı farklı biçimlerde tanımlanırken genel olarak kendinden önceki kuşaklardan devralınan ve çeşitli aktarım yöntemleri ile gelecek kuşaklara ulaştırılan her türlü maddi ve manevi biçimler olarak açıklanmaktadır. Bundan dolayı toplumların ortak mirası olarak görülen gelenekler günlük dilde örf, adet, görenek ve töre gibi belirli manevi kültür öğelerini oluştururlar” (Yılmaz, 2005, s. 40).

Manevi kültür bütün toplumlar tarafından farklı kabul edilebilir. Bir topluma ait manevi kültür içerisindeki düşünce yapısı veya inanç sistemi başka bir toplum tarafından kabul edilmeyebilir. Bir toplumun kabul gördüğü manevi kültür öğesi diğer bir toplumda kabul görmüyor olabilir. Toplumların kültür öğelerine yüklemiş oldukları derin anlamlar bundaki en temel etmendir.

2.4.2.1. Dil

Zaman içerisinde gelişen ve değişime uğrayan teknolojik, sosyal, ekonomik, bilimsel ve kültürel değerlerle dünyada iletişimin ve iletişim becerilerinin önemi her geçen gün artış göstermektedir. Toplumların bu değişim içerisinde etkileşim kurmaları daha hızlı bir hale gelmiş dolayısıyla dilsel değerlerin önemi artmıştır. Dil, sözlü ve yazılı şekilde iletişim kurarken kullandığımız bir araçtır.

“Dil bir memleket içinden geçen akarsu gibidir. Bir yandan o beldeye hayat verir diğer yandan da yöredeki derelerden, çaylardan beslenerek tüm insanlığın ortak ürünü olan medeniyet ummanına ulaşır, katkı sağlar” (Göçer, 2012, s. 53). Dil bir toplumun iç dünyasını gösteren ve toplumun değerlerini, kültürünü ve benliğini aktarılmasında kullanılan bir taşıyıcı görevindedir. Aynı zamanda insanlar arasındaki etkili iletişimi dil ile gerçekleştirir.

Dil insanlar arasında anlaşmayı sağlayan, geçmişten günümüze dek yüzyıllar boyu değişim ve gelişim gösteren, duygu, düşünce ve davranışları ifade etmeye yarayan en önemli araçtır. Dil, insanın daha özel bağlamda duygunun, düşüncenin, bakış açılarının, yaşam biçimlerinin en genel anlamıyla bireylerin sahip olduğu hayat tezahürlerinin belli bir cisme bürünerek görünürlük kazanmasını sağlayan önemli bir araçtır (Göçer, 2013, s. 26). Geçmişten günümüze dek süregelen zamanlarda sosyal hayatın içerisinde insanlar farklı toplumlarla iletişime geçmiş ve kültür ve medeniyet faaliyetlerini gerçekleştirirken bu çerçevede dili kullanmışlardır. Bireyler ve toplumlar açısından iletişim kurmak büyük bir önem ifade etmektedir ve bu iletişimi sağlayan en önemli araç dildir.

Topluma ait kültür öğeleri arasında Başlı çeken dil, en önemli kültür ögesi olmasında kültürü taşıyıcı ve gelecek nesillere aktarılmasını sağlamasıdır. Dil ait olduğu kültürde yaşayan insanların düşünce tarzını, yaşam tarzını vb. aracılığıyla oluşan değerleri kuşaktan kuşağı aktarmakta en önemli araçtır.

Kültür ile çok sıkı bir bağ sahip olan dil aynı zamanda kültürün bir dalı veya bir boyutu olarak değerlendirilebilir. Dil olmadan kültürün oluşması, gelecek nesillere aktarılması neredeyse imkânsız olduğu söylenebilir. Kültürün değerleri ve özellikleri hakkında bilgi veren dil toplumda soyut ve somut kavramlar ile geçmişi inceleyerek gelecek hakkında yorum yapmaya yardımcı olabileceği düşünülebilir.

2.4.2.2. Din

Bir topluma ait kültür öğeleri içerisinde önemli bir yere sahip olan din, toplumun eski çağlardan bugüne dek yaşamış oldukları toplumsal hayat hakkında bilgilendirir. “Kültürün bir başka önemli bileşeni ve Azerbaycan ile Türkiye arasındaki kültürel yaklaşmanın ortak paydalarından biri de dindir. Türkiye ve Azerbaycan’da yaşayan insanların büyük çoğunluğunun Müslüman olması iki ülke arasındaki kültürel yakınlığa katkı sağlayan önemli bir etkidir. Bununla birlikte iki toplum arasında mezhep bakımından farklılıklar bulunmaktadır” (Sancak, 2019, s. 1692)

2.4.2.3. Tarih

“Tarih” olayların sadece zaman bağlamında incelendiği bir bilim yöntemidir (Whait, 1949: 8). Tarih durmadan ilerleyen ve gelişim gösteren bir bilimdir. Toplumun geçmiş hakkında bilgiler edinmesi ve gelecek hakkında yorumlamalar yapması açısından tarih son derece önemli bir yere sahiptir.

Sosyal ilimlerde kullanılan bir deyim olarak ele alındığı zaman tarih kavramı, bugün iki olguyu ifade etmektedir:

1. Bir toplumun, bir sosyal grubun, bir milletin veya bütün insanlığın zaman içinde yaşadığı gerçeklik,
2. Bir toplum veya bütün insanlık tarafından yaşanan bu gerçeklik üzerinde yapılan İlmî araştırma ve bu araştırmalar sonucunda ortaya konulan bilgiler bütünlüğü.” (Yücel ve Yediyıldız, 1988, s. 31).

Toplumun tarihi içerisinde aynı zamanda kültürü hakkında bilgiler barındırır. Toplumun geleneklerinin, örf, adet ve yaşamış olduğu olaylar bütünü hakkında bilgi edinilmesini sağlayan ve bu durumu gelecek nesillere dil aracılığıyla aktaran bilimdir.

2.4.2.4. Dünya Görüşü

Dünya görüşü kültürler arası etkileşimde önemli bir yere sahiptir. Millettin hayat felsefesi hakkında bilgi verir. Toplumun fertleri kültürleri dolayısıyla çeşitli tutum, davranış ve ortak özellikler sergilemektedirler. Bu durum o milletin dünya görüşünü

oluşturmaktadır. Her milletin değerleri ve değer yargıları farklılık gösterebilir. Aşk, ahlak, eğlence, ölüm, kahramanlık ve namus gibi kavramlar milletler tarafından farklı boyutta anlam içerebilir ve farklı davranışlarla karşılayabilirler.

2.4.2.5. Değerler

Milletin geçmişten süregelen inançlarının ve davranışlarının hepsini ifade eder. Milletin geçmişinin izlerini barındırıp kültürü beslemektedir. Milletin yüzyıllar boyunca düzenli içerisinde yaşamlarında önemli rol oynamaktadır.

2.5. Kültür Çeşitleri

2.5.1. Genel Kültür

Genel olarak bir toplumun kültürü denildiği zaman genel kültür akla gelmektedir. Her toplumun farklı genel kültürü bulunabilir. Her sosyal grupta ve farklı coğrafi bölgelerde olan, toplum tarafından benimsenen unsurlardan oluşmaktadır.

Genel kültür herhangi bir toplumun farklı ve birçok sayıda alt kültürlerinin birleşimi olarak meydana gelmektedir. Topluma ait inanç yapısı, davranış şekilleri, toplumun yaşam tarzı ve değerleri genel kültür içerisinde alt kültürler meydana getirmektedir.

Toplumun sahip olduğu ve kendisine has olan bütün özelliklerini içerisinde barındıran genel kültür, dünyada var olan toplum sayısı kadar var olduğu söylenebilir. Toplumun benimsediği değerleri, inançları, davranış tarzları vb. o toplumun genel kültürünü oluşturmaktadır.

2.5.2. Alt Kültür

Alt kültürün, kendisini oluşturan kültür ile yani kendisini içerisinde barındıran kültür ile aynı değerlere dayanan fakat onu oluşturan değerlerin ardından oluşan değerler olduğu söylenebilir. Belirli kültürel özellikler açısından farklılık gösterebilirler. Temel olarak toplumdaki ana kültürden ayrı, baskın kültürden biraz farklı ve belirli azınlık gruplar tarafından benimsemekte olan kültür olduğu söylenilebilir.

Topluma ait genel kültür büyük bir sistem olarak değerlendirildiği zaman birden fazla alt kültür sistemini içerisinde barındırdığı söylenebilir. Bu bütünün içerisinde yer alan hem ortak hem de farklı yönleri bulunan alt kültürler Toplum içerisinde kültürel bölgeler oluşturabilmektedir.

Toplumun genel kültür öğelerini paylaşan fakat bunların dışında farklı gruplar oluşturan değer, yaşam biçimi gibi grupları alt kültür olarak değerlendirebiliriz. Alt kültür kendisine özgü değerler, kurallar, giyim kuşam stilleri gibi özellikleri içerisinde bulundurmaktadır.

2.5.3. Maddi Kültür

Kültürün somut yönlerini yani fizyolojik ve biyolojik ihtiyaçlarını gidermeye yarayan araç ve gereç makine, kullanılan cihazlar gibi yönlerini temsil eder. Bir toplumun yaşamak için ürettiği maddî ve manevî değerlerin hepsi kültür ögesi içinde yer alır (Göçer, 2013, s. 27). Bireylerin doğal yaşamları içerisinde inşa ettiği ve hayatlarını kolaylaştırmak için geliştirdikleri bütün olgular Maddi kültürü oluşturmaktadır.

2.5.4. Manevi Kültür

Toplumun düşüncelerini ve inançlarını, topluma ait olan değerleri içerisinde barındırır. Bu inanç ve değerler toplumun hayat tarzını oluşturur ve manevi kültürü temsil eder. Bir toplumun yaşamak için ürettiği maddî ve manevî değerlerin hepsi kültür ögesi içinde yer alır (Göçer, 2013, s. 27). Toplumun konuştuğu dil, din, ahlak gibi öğeler manevi kültürün oluşmasına neden olmaktadır. Toplumlara ait örf, adet, gelenek ve görenek gibi ahlaki kuralların, toplumun inanç ve görüşlerini içeren değerlerin hepsi manevi kültürü oluşturmaktadır.

2.5.5. Baskın Kültür

Bir toplumun içerisindeki güçlü grupların kontrolü altında olan ve benimsedikleri kültürdür. Baskın kültürü toplum içerisinde ekonomik ve politik gücü olan kişiler oluşturmaktadır. Baskın kültür aynı zamanda alt kültürleri de etkisi altına alma eğilimi göstermektedir.

2.5.6. Popüler Kùltür

Toplum içerisinde arındırmayan sürekli değişim içerisinde olan ve zamanın getirdiği hızlı değişiklikleri bünyesinde barındıran kùltür çeşididir. Toplumun giyim tarzında, sosyal hayatında, yeme ve içme gibi zaman içerisinde hızlı şekilde değişim gösterebilen, günlere, mevsimlere göre değişebilen zaman içerisinde popüler olan, modern yaşam içerisinde şekillenmesiyle oluşan kùltürdür.

2.5.7. Karşıt Kùltür

Kùltürel değerlerin hepsine karşı gelen toplum içerisindeki grupların benimsemiş oldukları kùltür biçimidir. Karşıt kùltür aynı zamanda bir alt kùltür olup var olan ve toplum tarafından benimsenen genel kùltüre ters düşen bütün tutum ve davranışları içermektedir.

2.6. Kùltürel Unsurlar

2.6.1. Algı

Gerçek olanın birey tarafından farklı olduğu düşürülmesi algıdır. Kùltür algının oluşmasında büyük bir etkiye sahiptir. Kùltürün zaman içerisinde getirmiş olduğu kalıp içerisinde bir algı oluşturması bireyin durumları farklı algılama çeşitleri geliştirmesine göre daha basit ve kolaydır.

Tür içerisinde zamanla oluşmuş olan iletişim şekillerinin belirli kodlar halinde olması bireyin iletişimini oluşan kodlara göre aktarmasına neden olmaktadır. Bireylerin zaman içerisinde değişen durumlara göre algı yapılarında meydana gelen değişiklikler kùltüre de yansımaktadır.

2.6.2. İnançlar ve Değerler

Toplumun inançları ve benimsemiş oldukları değerler bireylerin fikirlerinde ve kùltürün süreçlerinde yer almaktadır. Toplumlar farklı inançlara ve değerlere sahip olabilmektedirler. Bu inanç ve değerlerin farklılaşması toplumların kùltürleri arasında farklılıklar oluşturmaktadır. Farklı bir kùltürle etkileşim içerisinde olan birey o toplumun kùltürüne ait ve benimsemiş olduğu inançların ve değerlerin farklı

olabileceğinden kendi kültüründen uzaklaşmış olması birey üzerinde etki oluşturmaktadır.

2.6.3. Sözlü Davranışlar

Milletlere ait kültürler yazılı olacağı gibi sözlü şekilde de olabilmektedir. Sözlü davranışlar geçmişten günümüze dek uzanan kültürün barındırdığı olgular bütünüdür. Dil kültürü sonraki nesillere aktaran sözlü davranışlar ile anlam yüklenmesine yardımcı olan bir araçtır. Bireyler arasında iletişim kurmasıyla, dinlenmesiyle, anlaşılabilir bir biçimde konuşması olarak değerlendirilebilir.

Milletlerin tarihlerinde yer alan destanlar, halk hikayeleri, atasözleri, mitler ve efsaneler gibi sözlü anlatımlar milletlerin kültüründe Sözlü davranışlara anlam yüklemelerine neden olmaktadır.

2.6.4. Sözlü Olmayan Davranışlar

Bireyler kültürler arası iletişim içerisine girdikleri zaman kullanmış oldukları jestler, mimikler, duruş şekilleri, yüz ifadeleri, dokunma, giyim ve kuşam gibi sözel olmayan davranışlar kullanıldığında bu durumlara yüklenen anlamlar direkt olarak kültür tarafından etkilenmektedir. Sözel olmayan davranışlar yanlış bir şekilde kullanıldığı veya uygun olmayan biçimde kullanıldığı zaman kültürel farklılıkların olmasından dolayı bir takım yanlış anlaşılmalara neden olabilmektedir.

Sözlü olmayan davranışların bilinçsizce gerçekleşmesi ve yanlış anlaşılabilir olmasından dolayı kontrol edilmesinin zor olduğu söylenebilir. Farklı kültür içerisinde yaşayan ve mensubu olan bireyler bu tür durumlar karşısında zorluk yaşayabilmektedirler.

2.7. Dil ve Kültür İlişkisi

Dil ve kültür arasında çok güçlü bir bağ vardır. “Dil kültürün taşıyıcısı; kültür de dilin niteliklerini göstermesine zemin olan önemli bir uygulama sahasıdır. Dil, toplumun algı, ilgi ve kültürel değerleri üzerinden somut ürünler aracılığı ile vücut

bulur. Konuşmalara konu olan her şey kültürün dil aracılığı ile sosyal hayata yansımadır” (Göçer, 2012, s. 54).

Kültür ise, bir milletin yüzyıllar boyunca oluşturduğu algı, ilgi, tutum ve davranışlarla tezahür eden yaşam biçimi, maddî ve manevî değerler toplamıdır ve nesilden nesile miras olarak aktarılır gelmektedir (Göçer, 2013, s. 26). Yüzyıllar öncesinden günümüze dek değişen toplum yapıları ve insan hayatında meydana gelen ekonomik, sosyal, siyasi, bilimsel ve kültürel değişimler dil aracılığıyla aktarılmaktadır. Bir toplumun en önemli yapıtaşlarından birisi olan kültür, dil sayesinde günümüze dek kendini ulaştırır ve nesiller boyu aktarımını sağlar. Dil insanlar arasındaki en önemli iletişim aracı olduğundan dolayı insanların kendilerine ait kültürlerini aktarılmasında büyük bir önem taşımaktadır. Böylece dil ve kültürün basit birer parçasıymış gibi görünen öğeler yaşamın içerisinde yer buldukça kültürün önemli bir unsuru olarak ortaya çıkar ve ait olduğu toplumun bir simgesi olarak medeniyetin oluşumuna katkı verir (Göçer, 2013, s. 27).

Bir toplumun dili, o toplumda yaşayan bireylerin genel kültürünü yansıtır (Göçer, 2013, s. 26). Dil, milletin benliğini oluşturan ve diğer milletlerden ayıran, milletler arası etkileşimi kurup anlaşmayı sağlayan araçtır. Kültür, bir toplumu oluşturan geçmişten bugüne dek süregelen yaşayış tarzı, gelenekleri ve düşüncelerini ifade eder.

Dil ve kültür iç içe geçmiş ve milletin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Aynı dili kullanarak insanlar arasında anlaşmayı sağlar. İnsanlar arasında anlaşırken kültürlerinin içinde barındırdığı ortak duygu ve düşünceler, gelenekler ile toplum yaşantıları gerçekleşir.

Dil, bu kültürün gelişip güçlenmesini, kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlayan çok önemli bir araçtır (Güleryüz, 2004). Kültür, geçmişten süregelen değerlerin ve zaman içerisinde yaşanan olay örgülerinin sonucunda dil vasıtasıyla gelecek nesillere aktarılır. Kültür olmadan dil, dil olmadan ise kültürün olması düşünülemez.

Dil insanlar arasında bağ kurarak onları birleştirdiği için kültürün taşıyıcısı konumundadır. Toplumun kültürünü gelecek nesillere aktarmada kullandıkları en temel araç dildir. Dil sayesinde toplumun geçmişi, gelenek ve görenekleri, örf ve adetleri, sanatı, müziği, edebiyatı, toplumun tarihi vb. hakkında bilgi sahibi olunabilir.

Dil ve toplum birlikte gelişip şekillendiği için yabancı bir dili gerçek anlamda öğrenmek, anlamak ve konuşmak o toplum gibi düşünebilmeyi gerektirmektedir. Bu da o dili şekillendiren kültürü öğrenmekle mümkündür. Yabancı dil öğrenen kişi aynı zamanda yeni bir kültür öğrendiği için yabancılara Türkçe öğretimi de Türk kültürünün anlatıldığı, yansıtıldığı ve yaşatıldığı bir ortamda gerçekleştirilmelidir (Memiş, 2016, s. 605).

Kültür dediğimiz maddî ve manevî değerler bütününe öğrenilmesinde ve gelecek nesillere devredilmesinde baş araç dildir (Devrim, 2004, s. 130). İnsanların var olduğu ve milletlerin oluştuğu süreçlerde dilin önemli bir yeri vardır. Dil insanları birleştirir ve ortak bir payda da buluşturur. Her insan kendi milletine ait olan kültürü öğrenmek ve gelecek nesillere aktarmak ister. Yaşamış olduğu milletin kültürünü öğrenen ve benimseyen birey, o milletin kültürel kimliğini kazanmış olur.

Milletler de insanlar gibi varlıklarını devam ettirebilmek için kültüre ihtiyaç halindedirler. Bir millet kültürü ve dili aracılığıyla milli hafızasını güçlü ve aktif tutabilir.

Dil ve kültür milletin kimliğidir. Kültür ve dil birbirlerini tamamlar ve ayrı olmaları düşünülemez. Dil kültürün aktarıcısıdır ve aynı zamanda kültürün devamlılığını sağlayan araçtır.

Yabancı dil öğretiminde hedef dili öğrenmek için eğitim alan kişinin karşılaştığı kültüre olumsuz bakış açısı geliştirmemesi ve kişinin motivasyonuna engel olmaması için kültürel unsurların üzerinde durulmalıdır.

Kültür toplumun içerisinde kullandığı dili sayesinde nesiller boyu aktarılır. Dil ve kültür unsurları arasında sıkı bir ilişki ve biri diğerini değiştirip geliştirerek ayrılmaz bir bütünlük oluşturan zorunlu bir etkileşim söz konusudur (Göçer, 2013, s. 35). Bir dile ait kelime dağarcığı toplumun kültürüyle uyum sağlamakta ve zaman ile gelişim göstermektedir.

Dil ve kültür arasındaki ilişki sorgulandığında, bu iki kavram iç içe geçmiş durumdadır. Dil kültürün bir ögesi olmakla birlikte, aynı zamanda kültürün taşıyıcısı, koruyucusu, geliştiricisi ve değiştiricisidir. İnsanlar kültürü oluşturan unsurları ve bunların arasındaki bağları eğitimle öğrenir, dil ile kurar ve sürdürürler (Memiş, 2016, s. 608).

Dilin ve kültürün birbiriyle yakından bağlantılı olduğu görüşü, çevremizi algılayıp yaşadığımız farkındalıktan kaynaklanır (Ökten ve Kavanoz, 2014, s. 848). Kültürün temel unsuru ve aktarıcısı olan dil bir yandan kültürü beslerken diğer yandan ise kültürden beslenmektedir. Dil bir ağaçsa kültür de o ağacın köküdür. Kökü olmayan ağaç bırakın ürün vermeyi, kendisini kurumaktan kurtaramaz, yok olur, gider (Göçer, 2012, s. 57). Dilin gücünü, söz varlığını vb. durumları ait olduğu kültür oluşturmaktadır. Dilde bulunan kelimelerin anlamları, o toplumun kültüründe bulunan değerler ile bağlantılıdır. Dil sosyal bir varlık olduğundan dolayı kültür ile sürekli etkileşim içerisinde dir.

2.8. Kültürel Uzaklık

Kültürel uzaklık, kültürler arasındaki farkın bir boyutta derecelendirmesi olarak tanımlanabilir. Kültürel yeterliliğin gelişiminde temel olarak farklılıklara değer vermek, kişinin kendi kültürel kapasitesini değerlendirmesi, kültürel etkileşimler arasında dinamiklerin farkında olması, kültüre ilişkin bilgiyi içselleştirmesi, içinde yer aldığı ya da etkileşimde bulunduğu kültürü anlamaya adapte olması olarak beş bileşen bulunmaktadır (Eğinli, 2011, s. 218).

Her toplumun kendilerini diğer toplumlardan ayıran kültürel olarak birçok farklılıkların olduğu gibi bu toplumlar arası kültürel benzerlikler de bulunmaktadır. Kültürel farklılıklar, bir toplumdaki iletişime verilen önem, zaman algısı, sosyal ilişkiler vb. çok sayıda konuyu kapsadığı için uzun süreçli ve aşamalı bir öğrenmeyi gerektirir (Eğinli, 2011, s. 216). Bu farklılıklar dili öğrenenler açısından derecelendirilebilmektedir.

2.9. Kültürel Yakınlık

Kültürel yakınlık, kültürler arasındaki benzerliğin bir boyutta derecelendirilmesi olarak tanımlanabilir. Her toplumun diğer toplumlardan ayrılan kültürel olarak birçok farklılıkların olduğu gibi toplumların kültürleri arası benzerlikler de bulunmaktadır. Kültürel yakınlık karşılıklı ticareti tercihler ve/veya ticari maliyetler yoluyla etkileyebilmektedir (Arslan, 2015, s. 91)

Türkiye ile Azerbaycan arasındaki kültürel yakınlık tarih, dil ve din olguları ile birlikte hayatın farklı birçok alanında kendini göstermektedir. İki toplumu meydana getiren insanların hayata gözlerini açtıkları andan itibaren başlayan bir yakınlık söz konusu olmaktadır (Sancak, 2019, s. 1694). Bu benzerlikler dil öğrenenler açısından derecelendirilen bilmektedir.

2.10. Motivasyon

Dil öğreniminde/öğretiminde motivasyon önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Motivasyon, eğitim-öğretimin de her basamağında öğrenci başarısını etkileyen en önemli faktörlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır (Doğar ve Geçim, 2018, s. 176). Dili öğretirken/öğrenilirken öğrenci motivasyonu çeşitli değişkenlerden etkilenmektedir. Motivasyon; hedefe giden yolda arzuların canlı tutulmasına, yapılan aktivitenin mecburiyetten çıkarılıp keyif vermesine ve sonuca ulaşana kadar eyleme kararlılıkla devam edilmesine yardımcı olan süreçtir (Akbaş, 2018, s. 25). Öğrencilerin özellikleri, buldukları ortam, eğitim süreci, yaşadıkları coğrafya gibi birçok farklı durum dil öğretiminde/öğreniminde motivasyona etki etmektedir. Motivasyon, öğrenme ile doğrudan ilgili bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Acat ve Demiral, 2002, s. 314). Yabancı dil olarak Türkçe öğreniminde yüksek motivasyon ile başlamış birey ile hedef dili öğrenebileceği konusunda olumsuz motive olmuş bireye göre daha çabuk öğrenebildiği söylenebilir.

Motivasyon, bireylerin ihtiyaçlarını giderebilmeleri için doyum sağlayacak veya amaca götürecek davranışlarda bulunma süreci olarak ifade edilmektedir (Bayraktar, 2015, s. 1085). Bireyin hareketlerine yön veren, bireyin duygularını, ihtiyaçlarını ve isteklerini yöneten kısacası bireyi harekete geçiren güce motivasyon denir. Bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda belirledikleri hedefleri için çabalarını arttıran önemli bir olgudur. Bireyin hedefine ulaşmasında istekli olması ve yaptığı işi önemseyip benimsemesi için motivasyon önemli bir durumdur.

Motivasyon öğrenme ortamının tümünü etkileyen güçlü bir faktördür (Akbaş, 2018, s. 26). Öğrenmenin ve düşünmenin kavramlarından olan motivasyon bir dili öğrenmek isteyen bireylerin hedefler koyması ve dili öğrenme sürecinde bu hedefler doğrultusunda ilerlemesinde ihtiyaç duyduğu önemli bir olgudur.

Bireylerin bir dili öğrenme becerisine sahip oldukları halde bu dili öğrenme çabalarını arttırmakta ve dili öğrenmelerine devam etmelerinde potansiyellerini tam olarak göstermeleri için motivasyon gereklidir.

Dil öğretim süreçlerinde öğrenenlerin karşılaştıkları çevresel ve psikolojik faktörler motivasyon engeli olarak ele alınabilir (İnalöz ve Yılmaz, 2023, s. 64). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenirken motivasyon bireyi dili öğrenme ve dili kullanabilme hususunda güdüleyen ve bireyi destekleyen önemli bir faktördür. Motivasyonu iyi olan birey motivasyonu düşük olan bireye göre dili öğrenmede daha etkin ve daha iyi olduğu söylenebilir. Çünkü birey motive olduğu kadar başarılı olabilir.

Bireyde yabancı dil öğrenme motivasyonu tam değilse bireyin bir şeyi yapmak istemesi, bir davranış sergilemesi, belirlediği hedefe yürümesi zayıf kalacaktır.

Motivasyon, öğrenme ile doğrudan bağlantılı bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Acat ve Demiral, 2002, s. 314). Günümüzde yabancı dil öğreniminde motivasyonu etkileyen durumlar hakkında araştırma sayıları arttıkça genel olarak motivasyonu etkileyen durumlar belirlenmiştir. Öğrenci motivasyonu, başarılı öğrenmenin gerçekleşmesi için en önemli ön şartlardan birisi olarak kabul edilmektedir (Acat ve Demiral, 2002, s. 316). Birey bir dili öğrenirken içsel ve dışsal motivasyon kaynaklarını kullanmaktadır. Bunlar genel olarak kültür, sosyal hayat, aile, arkadaş, okul, iş çevresi gibi bireyi etkileyen ve bireyin aktif olarak rol oynadığı yani etkileşime girdiği ortamlardan kaynaklanabilmektedir. Aynı zamanda bireyin yaşamış olduğu iletişim engelleri, dil öğrenimini gerçekleştirirken kullanılan materyaller, dil öğretene bireyin alanındaki yetkinliği ve dili öğretim stili, öğrencinin öğrenmek istediği dile karşı hissettiği duygular, dili öğrenen bireyin cinsiyeti, yaşı, dili nerede öğrendiği ve uyuşu bireyin dili öğrenme motivasyonunu engelleyen faktörler arasında sayılabilir.

Yabancı dil öğrenimine yüksek motivasyon ile başlayan, dil öğrenimine yönelik ön yargılardan arınmış, hedef dili öğrenebileceği konusunda olumsuz bir yargı taşımayan öğrencilerin dil öğrenimine yönelik olumsuz motivasyon taşıyan bireylere göre daha avantajlı olduğu söylenebilir (Tunçel, 2014, s. 178).

Motivasyonu sosyal motivasyon, fiziksel motivasyon ve psikolojik motivasyon olmak üzere üç çeşit altında inceleyebiliriz. Fiziksel motivasyonda bireyin temel ihtiyaçları ve bu ihtiyaçların karşılanması bir sonraki yapacaklarına ve etkinliklere

geçirilmesine yarar. Birey bu temel ihtiyaçlarını karşılamazsa kendisini motive edemez. Sosyal motivasyonda birey sosyal ihtiyaçlarını, sosyal ortamını diğer bireyler ile eylemler gerçekleştirerek Sosyal motivasyonunu arttırabilir. Psikolojik motivasyonda da bireyin kendi içsel, ruhsal ihtiyaçlarını gidermesine yönelik yapacağı davranışları içermektedir. Bu durumlarda birey tüm gereksinimlerini yerine getirdiği zaman motivasyon olarak daha iyi durumda olması dil öğrenimi açısından olumlu bir etki oluşturmaktadır.

Motivasyon, davranışa yönlendiren fizyolojik veya psikolojik bir noksanlık, gereksinim veya herhangi bir hedefe yönelmiş bir dürtü ile başlayan süreçtir (Luthans 1998'den Akt. Selen, 2016, s. 37). Nitekim Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde en temelden gereksinimlerini gidererek bireyin bir üst seviyeye sorunsuz çıkması ve kendi benliğini oluşturması bu ihtiyaçları karşılamasından sonra gerçekleşmektedir. Bir dili öğrenirken de motivasyon kaynaklarının biri açısından olumlu olması ve bireyin motivasyonu iyi bir şekilde dil öğrenimine başlamış olması birey açısından olumlu ve dil öğrenimi açısından daha kolaylaştırıcı olduğu söylenilebilir.

2.10.1. Motivasyon Türleri

Motivasyon türlerini sosyal, fiziksel ve psikolojik olmak üzere 3 durumda inceleyebiliriz.

Sosyal motivasyon bireyin sosyal ihtiyaçlarını gidermesi için yönelmiş olduğu çabalar bütünüdür. Sosyal motivasyonun gerçekleşmesi için sosyal bir ortamda bir grup ile yapılabilecek durumların olması gerekmektedir. Sosyal ihtiyaçların arasında arkadaşlık kurmak, iletişim kurmak, bulunduğu ortamda tanınmak, beğenilmek ve başarılı olmak vb. Gibi eylemler bulunmaktadır. Sosyal ortamda bireyin istediği hedeflere ulaşması mutluluğunun ve motivasyonunun artması açısından önemli bir yere sahiptir.

Fiziksel motivasyon bireyin fizyolojik ihtiyaçlarını gidermesi en temel ihtiyaçlarını gidermesi anlamına gelmektedir. Bu ihtiyaçların karşılanması temel gereksinimlerin giderilmesinden sonraki farklı durumlara geçilmesi açısından önemlidir. Birey fizyolojik ihtiyaçlarını giderdiği zaman sonraki eylemlerini geçebilir fakat fizyolojik

ihtiyaçları giderilmediği zamanda ise Sonraki eylemlerine geçemez. Bu durumda bireyin fiziksel ihtiyaçları giderilmediğinden dolayı motivasyonu olumsuz etkilenir. Kısacası bireyin fizyolojik ihtiyaçlarının giderilmesi sonucu oluşan motivasyon çeşidi fiziksel motivasyondur.

Psikolojik motivasyon bireyin içsel yani ruhsal ihtiyaçlarının karşılanması ile oluşan motivasyon çeşididir. Kişilik özelliklerini ve davranış biçimlerini etkiler. Bireylerin iç dünyası ile ilişkili olduğundan ve her birey farklı olduğundan dolayı psikolojik motivasyon kişisel olarak değerlendirilir.

2.10.1.1. İçsel Motivasyon

Kişinin kendisini hedefine odaklaması ve bunu olumlu şekilde gerçekleştirmesidir. Öğrencilerin istekleri doğrultusunda ihtiyacına karşı göstermiş olduğu tepkilerdir. Bireyin içsel ihtiyaçlarına karşı yeterli olma, bilme, anlama ihtiyacı gibi durumlara karşı geliştirdiği tepkileridir (Akbaba, 2006, s. 345)

2.10.1.2. Dışsal Motivasyon

Kişinin arzu ettiklerini elde etmek için dışarı beklemiş olduğu motivasyondur. Dışarıdan gelen ödül ve etmenler dışsal motivasyonu oluşturur. ‘‘ Dışsal güdülenme dışarıdan verilen pekiştireçlerin etkisi sonucunda ortaya çıkar. Bir öğrencinin öğretmenin olumlu tepkisiyle karşılaşması yani öğretmenin beğenisini kazanması buna örnek olarak verilebilir’’ (Akbaba, 2006, s. 345).

2.10.2. Motivasyon Kaynakları

Motivasyon içsel ve dışsal olacak şekilde 2 türde incelenmektedir. Bireyin içinde gerçekleşen ve onu harekete geçiren bilişsel ve duyuşsal faktörleri içeren içsel motivasyondur. Bireyin çevresinde oluşan olaylardan ya da çevresinde bulunan insanlardan gelecek teşvikler ile hareketi geçmesi ise dışsal motivasyondur.

Yabancı dil öğretiminde içsel ve dışsal motivasyon kaynakları öğrencilerin dili edilmesinde önemli rol oynamaktadır. Yaşanılan ortam, sosyal hayat, aile hayatı, toplumun kültürü vb. etmenler motivasyonun en önemli kaynaklarıdır.

Motivasyon kaynakları doğru ve etkili bir şekilde kullanıldığı durumda yabancı dil öğrenmek isteyenlere büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Zorlamak çoğu kez işe yaramayacaktır, önemli olan bireyin yapmaya istekli hale getirilmesidir (Çelikkaya, 2007, s. 29).

Yabancı dil öğrenenlerin motive olması dili edilmesinde büyük rol oynamaktadır. Bireyin motivasyon kaynaklarından alacağı olumlu dönütlerin bireyi motive ederek öğrenmek istediği dile olan yaklaşımını olumlu yönde etkilerken, motivasyon kaynaklarından oluşabilecek olumsuz dönütler sonucunda yabancı dili öğrenirken bireyde olumsuz bakış açısı yani motivasyonunu olumsuz etkileyeceğinden dil öğretimine doğrudan etki etmektedir.

2.11. Motivasyon ve Öğrenme İlişkisi

Motivasyon kavramı insan organizmasını davranışa iten, bu davranışların şiddet ve enerji düzeyini tayin eden, davranışlara belirli bir yön veren ve devamını sağlayan çeşitli iç ve dış sebepleri ve bunların işleyiş mekanizmalarını içermektedir. Davranışların yapılışındaki canlılık, sarf edilen enerji, değişmeye, dağılmaya karşı olan direnç, devam süreleri vs. bize bu davranışların motive edildiklerini gösterir.

Öğrencinin öğrenme motivasyonunu etkileyen içsel ve dışsal etkenler vardır. Bu etkenler öğrencilerin öğrenimlerinde başarılarına olumlu ya da olumsuz etki göstermektedir. Öğrencilerin kişisel özellikleri, ilgi ve tutumları da bu durum üzerinde etkili olabilmektedir. Nitekim Akbaba (2000) öğrenmede optimum motivasyon için uygulanması gereken prensipleri belirtmiştir:

1. Kişi, dışsal baskıya karşılık olarak değil de kendi gerekçesiyle işi üstlenir. Bu nedenle öğrencinin üzerindeki baskı minimize edilmelidir,
2. Ödev, öğrencinin yaşı ve yetenek seviyesine göre üstesinden gelebileceği uygun bir düzeyde olmalı. Eğer çok kolay ise, öğrenci sıkılacak ve motive olmayacaktır. Öğrencinin kabiliyetinin üzerinde bir zorluk düzeyi de ödevi terk etmeye yol açar.
3. Ödev, anlamlı ve öğrenciyle alakalı olmalıdır.
4. Öğrenci, gayret ve ilerleme için ödüllendirilmeli.
5. Öğretmen ne kadar her şeyi kontrol ederse, öğrenen o kadar az motive edilmiş olacaktır.
6. Anlaşılır talimatlar verilmelidir.
7. Destekleyici bir çevre oluşturulmalıdır (Akbaba, 2006, s. 348).

Bu durumlar gerçekleştirildiğinde motivasyon kendiliğinden artış gösterecektir ve öğrenim ise bu durumdan olumlu etkilenecektir.

2.12. İlgili Araştırmalar

Yakar ve Fedai (2022) tarafından yapılan araştırmada çoğunluğu Orta Doğu ülkelerinden gelen öğrencilerin Türk kültürü ile kendi kültürleri arasındaki farklılıkların yemek, dil, kadınların giyimi ve zihniyet farklılığı gibi etmenlerden oluştuğunu belirtmişlerdir (Yakar vd., 2022, s. 135).

Çelik (2019) tarafından yapılmış olan "Yabancı Uyruklu Öğrenciler ile Türk Öğrencilerin Birbirleri Hakkındaki Eğitim Algılarının Karşılaştırılması" adlı araştırmada katılımcıların genel olarak sınıf ortamında kültür farklılığından sorun yaşamadıkları belirtilmiştir (Çelik, 2019, s. 575).

Mrekajova'nın (2018) yapmış olduğu araştırmada katılımcıların Türk öğrencilerle olan ilişkilerinin geliştirilememesinin yaygın sebepleri arasında dil yetersizliği, kültürel farklılıklar ve zaman sıkıntısı gibi kaynakların olduğu belirtilmiştir (Mrekajova, 2018, s. 91).

Aliyev ve Öğülmüş (2015) tarafından yapılan araştırmada Kafkasya'dan gelen öğrencilerin uyum ve etkileşim puanlarının yüksek çıktığı görülmüştür. Bu durum Kafkasya'dan gelmiş olan öğrencilerin Türk kültürüne, yaşam tarzına ve Türk insanların iletişim tarzlarıyla benzerliklere sahip olduklarından dolayı daha rahat bir uyum sağladıkları tespit edilmiştir (Aliyev ve Öğülmüş, 2015, s. 67).

Erol (2021) tarafından yapılan ve yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin karşılaştıkları motivasyon engellerinin incelenmesini amaçlayan bu araştırmada, Türkiye'de dil öğrenim sürecini geçiren katılımcıların motivasyon engellerinin orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Erol, 2021, s. 276)

İnalöz ve Yılmaz tarafından Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin Türkçe öğrenme tutumları ile Türkçe öğrenmeye yönelik motivasyon engelleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesi üzerine yapılmış olan çalışmada katılımcıların Türkçe öğrenme tutumu ve alt boyutları ile motivasyon engelleri ve alt boyutları arasında

orta ve düşük düzeyde, ters yönde, anlamlı ilişkiler olduğu belirlenmiştir (İnalöz ve Yılmaz, 2023, s. 62)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu bölümde araştırma modeli, evreni, örnekleme, verilerin toplandığı araçlar hakkında bilgi verilmiş; verilerin toplanma, çözümlene ve yorumlanma süreçleri üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırmanın Modeli

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlayan bu çalışmada betimsel taramaya dayalı anket çalışması ve bununla beraber nicel araştırma türü olan ilişkisel tarama yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkiyi inceleyip bu değişkenler arasındaki değişimin varlığını veya düzeyini belirlemeyi amaçlayan ilişkisel tarama yöntemi ve uygulanan 2 farklı anket çalışması ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Anketler aracılığıyla öğrencilerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri hakkında bilgi edinmeye ve aralarındaki ilişki incelenmeye çalışılmıştır. Uygulanan anketler sonucu elde edilen veriler daha sonra istatistiksel analizler yapılarak kullanılmış ve ilişkiyi belirlemek için ilişkisel tarama yöntemi vb. nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın ana çerçevesi şu anda Türkiye’de olup yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini Türkiye’de yabancı dil olarak

Türkçe öğrenen 475 öğrenci oluşturmaktadır. Bu örneklem grubuyla ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet	N	%
Kadın	234	49,3
Erkek	241	50,7
Toplam	475	100

Tablo 1’de çalışmaya katılan yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 2. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Dağılımları

Yaş	N	%
17-20 Yaş	270	56,8
21-25 Yaş	141	29,7
26 ve üzeri yaş	64	13,5
Toplam	475	100

Tablo 2’de çalışmaya katılan yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin yaşlarına göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 3. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Ükelere Göre Dağılımları

Ülke	N	%
Afganistan	22	4,6
Arnavutluk	3	0,6
Azerbaycan	1	0,2
Bangladeş	2	0,4
Benin	4	0,8
Bolivya	1	0,2
Bosna Hersek	3	0,6
Brezilya	1	0,2
Cezayir	2	0,4
Çad	4	0,8
Danimarka	2	0,4
Ekvator Ginesi	1	0,2

Endonezya	19	4,0
Etiyopya	7	1,5
Fas	11	2,3
Fildişi Sahili	2	0,4
Filipinler	1	0,2
Filistin	19	4,0
Fransa	2	0,4
Gabon	4	0,8
Gambiya	1	0,2
Gana	3	0,6
Gine	3	0,6
Güney Sudan	1	0,2
Gürcistan	2	0,4
Hindistan	4	0,8
Irak	23	4,8
İran	26	5,5
İsrail	1	0,2
Kamerun	6	1,3
Karadağ	2	0,4
Kazakistan	49	10,3
Kenya	1	0,2
Kırgızistan	5	1,1
Kolombiya	1	0,2
Demokratik Kongo Cumhuriyeti	2	0,4
Kosova	4	0,8
Kosta Rika	1	0,2
Küba	1	0,2
Libya	9	1,9
Lübnan	5	1,1
Macaristan	1	0,2
Malavi	2	0,4
Malezya	1	0,2
Mısır	13	2,7
Moğolistan	4	0,8
Moritanya	1	0,2
Nijer	1	0,2
Nijerya	10	2,1
Özbekistan	13	2,7

Pakistan	16	3,4
Rusya	8	1,7
Senegal	1	0,2
Sierra Leone	1	0,2
Somali	54	11,4
Sudan	11	2,3
Suriye	22	4,6
Tacikistan	6	1,3
Tanzanya	1	0,2
Tataristan	2	0,4
Tayland	1	0,2
Tayvan	1	0,2
Tunus	6	1,3
Türkiye	3	0,6
Türkmenistan	2	0,4
Uganda	2	0,4
Ukrayna	1	0,2
Ürdün	11	2,3
Venezuela	1	0,2
Yemen	15	3,2
Yunanistan	1	0,2
Zambiya	1	0,2
Zimbabve	1	0,2
Toplam	475	100

Tablo 3'te çalışmaya katılan yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin ülkelerine göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 4. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Uyruklarına Göre Dağılımları

Uyruk	N	%
Afgan	17	3,6
Afrika	2	0,4
Ahıska Türkü	1	0,2
Arap	24	5,1
Arnavut	6	1,3
Azeri	2	0,4
Bangladeş	2	0,4

Benin	4	0,8
Bolivya	1	0,2
Boşnak	3	0,6
Brezilya	1	0,2
Cezayir	3	0,6
Çad	3	0,6
Çeçen	1	0,2
Çerkez	1	0,2
Danimarka	2	0,4
Demokratik Kongo Cumhuriyeti	2	0,4
Ekvator Ginesi	1	0,2
Endonezya	19	4,0
Etiyopya	7	1,5
Fars	4	0,8
Fas	12	2,5
Fildişi Sahili	2	0,4
Filipinler	1	0,2
Filistin	11	2,3
Fransız	1	0,2
Gabon	4	0,8
Gambiya	1	0,2
Gana	3	0,6
Gine	3	0,6
Güney Sudan	1	0,2
Gürcistan	1	0,2
Hazara	1	0,2
Hindistan	4	0,8
Irak	16	3,4
İngiltere	1	0,2
İnguş	1	0,2
İran	21	4,4
İsrail	1	0,2
Kamerun	6	1,3
Karaçay Balkar	3	0,6
Karadağ	2	0,4
Karaj	1	0,2
Kazak	43	9,1
Kenya	1	0,2

Kırgız	4	0,8
Kırım	1	0,2
Kolombiya	1	0,2
Kore	1	0,2
Kosova	2	0,4
Kosta Rika	1	0,2
Küba	1	0,2
Kürt	2	0,4
Libya	8	1,7
Lübnan	4	0,8
Macar	1	0,2
Malavi	2	0,4
Malezya	1	0,2
Mısır	12	2,5
Moğol	4	0,8
Nijer	2	0,4
Nijerya	10	2,1
Özbek	16	3,4
Pakistan	16	3,4
Rusya	2	0,4
Sadat	1	0,2
Senegal	1	0,2
Sierra Leone	1	0,2
Somali	51	10,7
Sudan	9	1,9
Sunda	1	0,2
Suriye	19	4,0
Tacik	7	1,5
Tanzanya	1	0,2
Tatar	4	0,8
Tayland	1	0,2
Tayvan	1	0,2
Tunus	5	1,1
Türkmen	3	0,6
Uganda	2	0,4
Ukrayna	2	0,4
Ürdün	11	2,3
Venezuela	1	0,2

Yemen	13	2,7
Yunan	1	0,2
Zambiya	1	0,2
Zimbabve	1	0,2
Toplam	475	100

Tablo 4’te çalışmaya katılan yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin uyruklarına göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 5. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Alma Nedenlerine Göre Dağılımları

Eğitim Alma Nedeni	N	%
Eğitim	455	95,8
Zevk	14	2,9
Evlilik	4	0,8
İş	2	0,4
Toplam	475	100

Tablo 5’te çalışmaya katılan yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin eğitim alma nedenlerine göre dağılımları verilmiştir.

Tablo 6. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Eğitim Aldıkları Yere Göre Dağılımları

Eğitim Alınan Yer	N	%
AEÜ TÖMER	64	13,5
Erciyes Üniversitesi ERSEM	12	2,5
Fırat Üniversitesi TÖMER	8	1,7
Gazi TÖMER	79	16,6
Hacettepe TÖMER	49	10,3
HBVÜ TÖMER	44	9,3
KMÜ TÖMER	55	11,6
NEVÜ TÖMER	40	8,4
Sakarya TÖMER	31	6,5
Uludağ TÖMER	34	7,2
YBÜ DİLMER	59	12,4
Toplam	475	100

Tablo 6’da çalışmaya katılan yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin eğitim aldıkları yerlere göre dağılımları verilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel bilgi formu örnekleme oluşturan katılımcıların kişisel bilgilerine ulaşmak amacıyla oluşturulmuştur. Kişisel bilgi formu içerisinde katılımcıların cinsiyet, yaş, ülke, uyruk, öğrenme nedeni ve öğrenim gördüğü yer gibi bilgiler içeren sorulardan oluşmaktadır.

3.3.2. Kültürel Uzaklık Ölçeği

Bu ölçek Bektaş (2004) tarafından, Kültürleşme İndeksi’nden (Ward & Rana-Deuba, 1999) uyarlanmıştır. 12 maddeden oluşturulan bu ölçekte katılımcılar arasında iki farklı kültürü ne derecede farklı bulduklarını 12 farklı alanda (giyim, iletişim becerileri, dini inançlar, aile hayatı, değerler, arkadaşlık, dil, yemek, gelenekler, dünya görüşü, sosyal etkinlikler ve yaşama standardı) beşli ölçek “tamamen farklı buluyorum” (1), “tamamen aynı buluyorum” (5) olacak şekilde derecelendirme üzerinden belirtmeleri ile ölçmektedir. Ölçekten alınacak yüksek puan iki kültür arasındaki benzerlikleri ifade etmektedir. Diğer bir deyişle ölçekten alınacak düşük puan sonucunda iki kültür arasındaki farklılığın olduğunu ifade edecektir. Araştırmada ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .81 olarak bulunmuştur.

3.3.3. Motivasyon Engelleri Ölçeği

Altunkaya ve Boylu (2019) tarafından geliştirilmiştir. Sakai ve Kikuchi (2009) ölçek geliştirme çalışmasında 35 madde olarak uyguladığı formda 8 maddeyi (15, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 34) çıkartarak 27 madde üzerinden 5 faktörlü bir yapı elde etmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişki incelemek amacıyla Türkiye içerisinde faaliyet gösteren üniversitelere bağlı yabancı dil olarak Türkçe öğretimi gerçekleştiren kurumlardan

yüz yüze ve Google Form aracılığıyla toplamda 475 öğrenciye kişisel bilgi formu, kültürel uzaklık ölçeği ve motivasyon engelleri ölçeği uygulanmıştır. Verilerin analiz aşamasında SPSS 23 programı kullanılmıştır. Veriler bilgisayar ortamında istatistiksel işlemlerle analizi gerçekleştirilmiştir. Bu verilerin analizi için Pearson Korelasyon Analizi ve Basit Doğrusal Regresyon Analizi gerçekleştirilmiştir.

Pearson Korelasyon Analizi kısaca iki değişken arasında var olan ilişki olarak tanımlanabilir. Korelasyon analizinde korelasyonun simgesi küçük "r" harfidir. İki değişken arasındaki ilişki korelasyon analizinde +1 ile -1 arasında bir değer alabilmektedir. Eğer iki değişken birlikte artıyor ya da azalıyorsa buna pozitif ilişki denilmektedir. Değişkenlerden birinin artması diğerinin azalmasına sebep oluyor ise bu duruma negatif ilişki denilmektedir (Seçer, 2017).

Basit Doğrusal Regresyon Analizi bir ya da daha çok sürekli değişkenin belli bir sürekli değişkeni nasıl yordadığına ilişkin bir model oluşturmaktadır. Aralarında ilişki olduğu belirlenen iki ya da daha fazla değişkenlerden en az birinin "yordanan değişken" ve en az bir ya da daha fazlasının "yordanan değişken" olarak tanımlanması söz konusudur. Regresyon analizinin en önemli amacı, bağımsız değişkenlerin ya da başka bir deyişle yordayan değişkenlerin bağımlı değişkeni anlamlı olarak yordayıp yordamadığını belirlemektir (Seçer, 2017).

Verilerin analizinden elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Veriler analiz edilmeden önce olası hataları önlemek amacıyla teker teker kontrol edilmiş ve hatalı veya tutarsız yanıtlar analiz sürecine dahil edilmemiştir. Bu işlemler sonucunda yapılan analizler araştırmacılara yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkiyi incelemelerine ve anlamalarına yardımcı olmuştur. Analiz sonucu elde edilen veriler araştırma hipotezlerini doğrulamak veya bu hipotezleri çürütmek için kullanılmış ve verilerin sonuçları yorumlanarak çalışmanın amacına ulaşılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada "kişisel bilgi formu", "motivasyon engelleri ölçeği" ve "kültürel uzaklık ölçeği" aracılığı ile elde edilen veriler ilk olarak Excel programı içerisine aktarılmış ve burada düzenlemeler yapıldıktan sonra SPSS paket programına aktarılarak analiz

edilmiştir. Analiz işlemlerinde Pearson Korelasyon Analizi ve Basit Doğrusal Regresyon Analizi gerçekleştirilmiştir.

Kültürel uzaklık ölçeği bulgularının sonucunu değerlendirme aralıkları şu şekilde belirlenmiştir:

Tamamen farklı buluyorum	: 1.00 – 1.80
Farklı buluyorum	: 1.81 – 2.60
Kısmen aynı / farklı buluyorum	: 2.61 – 3.40
Aynı buluyorum	: 3.41 – 4.20
Tamamen aynı buluyorum	: 4.21 – 5.00

Likert tipi ölçeğin değer farkının ($5-1 = 4$) değer yargısına (5) bölünmesiyle elde edilen .80' lik aralıklar sıklık düzeyini ve buna bağlı olarak ölçeklerin sınırlarını belirlemiştir. Buna göre, 1.00-1.80 arasında aritmetik ortalamaya sahip olan ölçek maddelerindeki sıklık düzeyi “tamamen farklı buluyorum” olacak şekilde, 1.81-2.60 aralığında olanlar “farklı buluyorum” düzeyinde, 2.61-3.40 aralığında olanlar “kısmen aynı/farklı buluyorum düzeyinde, 3.41-4.20 aralığında olanlar “aynı buluyorum” düzeyinde ve 4.21-5.00 arasındakiler “tamamen aynı buluyorum” düzeyinde olup katılımcıların farklılıkları hangi düzeyde olduğunu belirterek ortalamalar hangi puan aralığına düşüyorsa bu duruma göre yorumlanma gerçekleştirilmiştir.

Motivasyon engelleri ölçeği bulgularının sonucunu değerlendirme aralıkları şu şekilde belirlenmiştir:

Doğru değil	: 1.00 – 1.80
Genellikle doğru değil	: 1.81 – 2.60
Doğru da değil yanlış da değil	: 2.61 – 3.40
Biraz doğru	: 3.41 – 4.20
Doğru	: 4.21 – 5.00

Likert tipi ölçeğin değer farkının ($5-1 = 4$) değer yargısına (5) bölünmesiyle elde edilen .80' lik aralıklar sıklık düzeyini ve buna bağlı olarak ölçeklerin sınırlarını belirlemiştir. Buna göre, 1.00-1.80 arasında aritmetik ortalamaya sahip olan ölçek maddelerindeki sıklık düzeyi “doğru değil” olacak şekilde, 1.81-2.60 aralığında olanlar “genellikle doğru değil” düzeyinde, 2.61-3.40 aralığında olanlar “doğru da değil yanlış da değil” düzeyinde, 3.41-4.20 aralığında olanlar “biraz doğru” düzeyinde ve 4.21-5.00 arasındakiler “doğru” düzeyinde olup katılımcıların

farklılıkları hangi düzeyde olduğunu belirterek ortalamalar hangi puan aralığına düşüyorsa bu duruma göre yorumlanma gerçekleştirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın amacına yönelik uygulanan ölçekten elde edilen nicel bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Bulgular

Bu çalışmada ankete toplam 475 öğrenci katılım sağlamıştır. Verilerin sağlıklı toplanabilmesi için titizlikle uygulama gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın güvenilirliği ve geçerliği açısından sakıncalı bir duruma rastlanmamıştır. Verilerin analiz edilmesine ve yorumlanmasına engel olabilecek bir duruma rastlanılmamıştır.

- 1- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ne düzeydedir?
- 2- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin motivasyon engelleri ne düzeydedir?
- 3- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 4- Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları motivasyon engellerinin anlamlı bir yordayıcısı mıdır?

4.1.1. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Kültürel Uzaklık Algılarına İlişkin Bulgular

Bu bölümde çalışmaya katılım gösteren öğrencilerin, giyim, iletişim tarzı, dini inançlar, aile yaşantısı, değerler, arkadaşlık tarzı, dil, yemek tarzı, adetler, dünya

görüşü, sosyal faaliyetler ve yaşam standardı değişkenlerine ilişkin betimsel veriler aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 7. Giyim

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	74	15,6			
2- Farklı buluyorum	60	12,6			
3- Kararsızım	177	37,3	3,02	1.19	Kısmen aynı / farklı
4- Aynı buluyorum	110	23,2			buluyorum
5- Tamamen aynı buluyorum	54	11,4			
Toplam	475	100			

Tablo 7’de Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk giyim kültürü ve kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki giyim durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 54 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 74’tür. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 110 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 60’tır. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 177’dir. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel giyim tarzları ile Türk kültüründeki giyim tarzları arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki giyim tarzını kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (3,02), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin birinci maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun giyim tarzını kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki giyim tarzında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 8. İletişim Tarzı

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	73	15,4			
2- Farklı buluyorum	73	15,4			
3- Kararsızım	145	30,5	3.06	1.25	Kısmen aynı / farklı buluyorum
4- Aynı buluyorum	116	24,4			
5- Tamamen aynı buluyorum	68	14,3			
Toplam	475	100			

Tablo 8’de Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk iletişim tarzı ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki iletişim tarzı durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 68 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 73’tür. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 116 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 73’tür. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 145’tir. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel iletişim tarzları ile Türk kültüründeki iletişim tarzları arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki iletişim tarzını kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (3.06), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin ikinci maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun iletişim tarzını kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki iletişim tarzında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 9. Dini İnançlar

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	58	12,2			
2- Farklı buluyorum	59	12,4			
3- Kararsızım	94	19,8	3.48	1.35	Kısmen aynı / farklı buluyorum
4- Aynı buluyorum	122	25,7			
5- Tamamen aynı buluyorum	142	29,9			
Toplam	475	100			

Tablo 9’da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk dini inançları ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki dini inanç durumu arasında benzerlikler olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 142 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 58’dir. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 122 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 59’dur. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 94’tür. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel dini inançları ile Türk kültüründeki dini inançlar arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki dini inançların tamamen aynı buluyorum seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (3.48), kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin üçüncü maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun dini inançları tamamen aynı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki dini inançlarında bir benzerlik olduğu söylenebilir.

Tablo 10. Aile Yaşantısı

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	72	15,2			
2- Farklı buluyorum	70	14,7			
3- Kararsızım	152	32,0	3.10	1.28	Kısmen aynı / farklı
4- Aynı buluyorum	98	20,6			buluyorum
5- Tamamen aynı buluyorum	83	17,5			
Toplam	475	100			

Tablo 10’da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk aile yaşantısı ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki aile yaşantısı durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 83 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 72’dir. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 98 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 70’tir. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 152’dir. Bu tabloda

oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel aile yaşantısı ile Türk kültüründeki aile yaşantısı arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki aile yaşantısı kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (3.10), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin dördüncü maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun aile yaşantısını kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki aile yaşantısı arasında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 11. Değerler

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	53	11,2			
2- Farklı buluyorum	71	14,9			
3- Kararsızım	163	34,3	3.16	1.18	Kısmen aynı / farklı
4- Aynı buluyorum	119	25,1			buluyorum
5- Tamamen aynı buluyorum	69	14,5			
Toplam	475	100			

Tablo 11’de Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk değerleri ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki değerlerin durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 69 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 53’tür. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 119 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 71’dir. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 163’tür. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel değerleri ile Türk kültüründeki değerler arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki değerler kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (3.16), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin beşinci maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun değerleri kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki değerler arasında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 12. Arkadaşlık

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	63	13,3			
2- Farklı buluyorum	51	10,7			
3- Kararsızım	134	28,2	3.35	1.32	Kısmen aynı / farklı
4- Aynı buluyorum	107	22,5			buluyorum
5- Tamamen aynı buluyorum	120	25,3			
Toplam	475	100			

Tablo 12’de Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk arkadaşlık tarzı ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki arkadaşlık durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 120 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 63’tür. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 107 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 51’dir. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 134’tür. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel arkadaşlık tarzı ile Türk kültüründeki arkadaşlık tarzı arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki arkadaşlık tarzı kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (3.35), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin altıncı maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun arkadaşlık tarzını kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi

kültürü arasındaki arkadaşlık tarzı arasında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 13. Dil

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	212	44,6			
2- Farklı buluyorum	91	19,2			
3- Kararsızım	84	17,7	2.18	1.31	Farklı buluyorum
4- Aynı buluyorum	50	10,5			
5- Tamamen aynı buluyorum	38	8,0			
Toplam	475	100			

Tablo 13'te Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk dil tarzı ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki dil tarzı durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 38 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 212'dir. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 50 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 91'dir. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 84'tür. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel dil tarzı ile Türk kültüründeki dil tarzı arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki dil tarzını tamamen farklı buluyorum seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (2.18), farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin yedinci maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun dil tarzını farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki dil tarzı arasında bir farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 14. Yemek

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	151	31,8	2.33	1.24	Farklı buluyorum
2- Farklı buluyorum	137	28,8			
3- Kararsızım	100	21,1			
4- Aynı buluyorum	50	10,5			
5- Tamamen aynı buluyorum	37	7,8			
Toplam	475	100			

Tablo 14'te Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk yemek tarzı ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki yemek tarzı durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 37 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 151'dir. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 50 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 137'dir. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 100'dür. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel yemek tarzı ile Türk kültüründeki yemek tarzı arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki yemek tarzını tamamen farklı buluyorum seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (2.33), farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin sekizinci maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun yemek tarzını farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki yemek tarzı arasında bir farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 15. Adetler

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	99	20,8	2.75	1.19	Kısmen aynı / farklı buluyorum
2- Farklı buluyorum	78	16,4			
3- Kararsızım	170	35,8			
4- Aynı buluyorum	95	20,0			
5- Tamamen aynı buluyorum	33	6,9			
Toplam	475	100			

Tablo 15’te Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk adetleri ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki adetlerin durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 33 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 99’dur. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 95 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 78’dir. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 170’tir. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel adetleri ile Türk kültüründeki adetler arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki adetleri kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (2.75), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin dokuzuncu maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun adetleri kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki adetler arasında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 16. Dünya Görüşü

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	81	17,1			
2- Farklı buluyorum	109	22,9			
3- Kararsızım	157	33,1	2.79	1.19	Kısmen aynı / farklı
4- Aynı buluyorum	84	17,7			buluyorum
5- Tamamen aynı buluyorum	44	9,3			
Toplam	475	100			

Tablo 16’da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk dünya görüşü ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki dünya görüşü durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 44 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 81’dir. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 84 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 109’dur. Kararsız

öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 157'dir. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel dünya görüşü ile Türk kültüründeki dünya görüşü arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki dünya görüşü kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (2.79), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin onuncu maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun dünya görüşünü kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki dünya görüşü arasında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 17. Sosyal Faaliyetler

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	74	15,6			
2- Farklı buluyorum	86	18,1			
3- Kararsızım	160	33,7	2.95	1.22	Kısmen aynı / farklı buluyorum
4- Aynı buluyorum	97	20,4			
5- Tamamen aynı buluyorum	58	11,2			
Toplam	475	100			

Tablo 17'de Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk sosyal faaliyetleri ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki sosyal faaliyetlerin durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 58 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 74'tür. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 97 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 86'dır. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 160'tır. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel sosyal faaliyetleri ile Türk kültüründeki sosyal faaliyetler arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip

olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki sosyal faaliyetlerin kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (2.95), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin on birinci maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun sosyal faaliyetleri kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki sosyal faaliyetler arasında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 18. Yaşam Standardı

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
1- Tamamen farklı buluyorum	80	16,8			
2- Farklı buluyorum	109	22,9			
3- Kararsızım	150	31,6	2.81	1.19	Kısmen aynı / farklı
4- Aynı buluyorum	93	19,6			buluyorum
5- Tamamen aynı buluyorum	43	9,1			
Toplam	475	100			

Tablo 18’de Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türk yaşam standardı ile kendi kültürleri arasındaki ilişkiye ilişkin vermiş olduğu yanıtlar yer almaktadır. Tabloya göre öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültüründeki yaşam standardı durumu arasında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durumu tamamen aynı bulan öğrencilerin sayısı 43 iken tamamen farklı bulan öğrencilerin sayısı 80’dir. Aynı bulan öğrencilerin sayısı 93 iken farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 109’dur. Kararsız öğrencilerin yani kısmen aynı/farklı bulan öğrencilerin sayısı ise 150’dir. Bu tabloda oluşan verilere dayanarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin arasında kendi kültürel yaşam standardı tarzı ile Türk kültüründeki yaşam standardı tarzı arasında farklı görüşlerin ortaya çıktığı görülmüştür. Tabloya baktığımızda en yüksek sayıya sahip olan grup kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki yaşam standardını kısmen aynı/farklı bulan yani kararsızım seçeneğini tercih eden öğrencilerdir.

Sonuç olarak, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin verdikleri yanıtların puan ortalaması (2.81), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlara dayanarak genel

manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin on ikinci maddesine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun yaşam standardını kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasındaki yaşam standardı tarzı arasında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

Tablo 19. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları Genel Sonuç

	f	%	Ortalama	Standart Sapma	Sonuç
Toplam Katılım	475	100	2,9202	0,72929	Kısmen aynı / farklı buluyorum

Tablo 19’da Kültürel Uzaklık Ölçeğine verilen yanıtlara genel olarak baktığımız zaman, öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültürüne göre verdikleri yanıtların puan ortalaması (2.92), kararsız grup yani kısmen aynı/farklı buluyorum değerlendirme aralığında olduğunu göstermektedir.

Bu sonuçlara dayanarak genel manada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin bütün maddelerine verdikleri yanıtların puan ortalaması bu öğrencilerin çoğunluğunun kendi Kültürleri ile Türk kültürü arasındaki bağı kısmen aynı veya farklı bulduğunu göstermektedir. Yani Türk kültürü ile kendi kültürü arasında bir benzerlik ve farklılık olduğu söylenebilir.

4.1.2. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrencilerin Motivasyon Engelleri Ölçeğine İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılım gösteren öğrencilerin, 22 madde ve 4 faktörden oluşan motivasyon engelleri ölçeğinin ÖHİİE (Öğrencilerin Hisleri ile İlgili Engeller), YMK (Yetersiz Materyal Kullanımı), İE (İletişim Engelleri) ve ÖYVÖS (Öğretmenlerin Yetkinliği ve Öğretme Stilleri) faktör yapılarına ilişkin betimsel veriler aşağıda sunulmaktadır.

Motivasyon engelleri 4 faktör yapısı altında toplanmıştır. Faktörler; öğrencilerin hisleri ile ilgili engeller, yetersiz materyal kullanımı, iletişim engelleri ve

öğretmenlerin yetkinliği ve öğretme stilleridir. Faktörlerin kapsamış olduğu maddeler ise şu şekildedir:

- 1- Öğrencilerin Hisleri ile İlgili Engeller (1, 2, 3, 4, 5, 6. maddeler)
- 2- Yetersiz Materyal Kullanımı (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. maddeler)
- 3- İletişim Engelleri (14, 15, 16, 17. maddeler)
- 4- Öğretmenlerin Yetkinliği ve Öğretme Stilleri (18, 19, 20, 21, 22. maddeler)

Tablo 20. Motivasyon Engelleri Ölçek Faktör Yapısı Değerleri

Faktör 1: Öğrencilerin Hisleri ile İlgili Engeller	\bar{X}	SS
1- Türkçeye ilgimi kaybettim.	4,32	1,10
2- Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.	4,39	1,10
3- Sınıf arkadaşlarımı sevmедim.	4,49	1,01
4- Türkçe öğrenme amacımı artık kaybettim.	4,50	0,99
5- Arkadaşlarım Türkçeyi sevmедi.	4,11	1,13
6- Sınavlardaki Türkçe sorularının açık ve net cevapları yoktu.	3,68	1,32
Fakör 1 Toplam	4,2526	,71799
Faktör 2: Yetersiz Materyal Kullanımı	\bar{X}	SS
7- Derslerde dil öğrenmemizi kolaylaştıracak araç gereçler kullanılmadı.	4,17	1,20
8- Derslerde İnternet kullanılmadı.	4,21	1,30
9- Derslerde Cd ve bant gibi işitsel materyal kullanılmadı.	4,12	1,37
10- Derslerde video ve dvd gibi görsel materyal kullanılmadı.	4,20	1,28
11- Derslerde ele alınan Türkçe cümleleri yorumlamak çok zordu.	3,65	1,26
12- Ders kitabından ve ek kaynaklardan çok sayıda okuma ödevi verildi.	3,00	1,55
13- Öğretmenler sık sık ders kitaplarındaki cümleleri ezberle diye zorladı.	4,07	1,31
Fakör 2 Toplam	3,9224	,73753
Faktör 3: İletişim Engelleri	\bar{X}	SS
14- Öğretmenlerin açıklamalarını anlamak kolay değildi.	4,10	1,21
15- Öğretmenler, öğrencilerin yanlışlarıyla alay ettiler.	4,55	0,96
16- Öğretmenler öğrencilere bağıyor veya kızıyorlardı.	4,64	0,79
17- Öğretmenler tek yönlü açıklamaları çok sık yapıyordu.	4,19	1,19
Fakör 3 Toplam	4,3742	,72249
Faktör 4: Öğretmenlerin Yetkinliği ve Öğretme Stilleri	\bar{X}	SS
18- Derslerin çoğunda dil bilgisi anlatılıyordu.	3,07	1,54
19- Derslerin çoğu kur geçme sınavına yönelikti.	3,66	1,39
20- Benden Türkçeyi dil bilgisi açısından doğru kullanmam (konuşmam ve yazmam) bekleniyordu.	2,73	1,55
21- Derslerin çoğu çeviri odaklı anlatılıyordu.	3,76	1,40
22- Derslerin hızı kur takvimine uygun değildi.	3,93	1,33
Fakör 4 Toplam	3,4366	,93208

Tablo 20'yi incelediğinde ölçeğe verilen yanıtların genel sonuçlarına göre bakıldığı zaman:

Faktör 1 içerisinde 6 maddeye yer verilmiştir. Faktör 1 maddeleri sırası ile 1 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,32 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 2 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,39 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 3 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,49 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 4 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,50 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 5 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,11 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 6 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 3,68 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 1 numaralı faktörün genel ortalaması 4,25 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır.

Faktör 2 içerisinde 7 maddeye yer verilmiştir. Faktör 2 maddeleri sırası ile 7 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,17 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 8 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,21 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 9 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,12 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 10 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,20 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 11 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 3,65 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 12 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 3,00 yani doğru da değil yanlış da değil değerlendirme aralığındadır. 13 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,07 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 2 numaralı faktörün genel ortalaması 3,92 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır.

Faktör 3 içerisinde 4 maddeye yer verilmiştir. Faktör 3 maddeleri sırası ile 14 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,10 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 15 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,55 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 16 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,64 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 17 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 4,19 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 3 numaralı faktörün genel ortalaması 4,37 yani doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır.

Faktör 4 içerisinde 5 maddeye yer verilmiştir. Faktör 4 maddeleri sırası ile 18 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 3,07 yani doğru da değil yanlış da değil değerlendirme aralığındadır. 19 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 3,66 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 20 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 2,73 yani doğru da değil yanlış da değil değerlendirme aralığındadır. 21 numaralı “Türkçeye ilgimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 3,76 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 22 numaralı “Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.” maddesinin ortalaması 3,93 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır. 4 numaralı faktörün genel ortalaması 3,43 yani biraz doğru buluyorum değerlendirme aralığındadır.

Bu sonuçlara dayanarak Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin anketin bütün maddelerine verdikleri yanıtların puan ortalamasına bakıldığı zaman genel olarak bu öğrencilerin çoğunluğunun motivasyon engelleri maddelerini doğru buldukları görülmüştür. Faktörler halinde ayrılmış olan maddelerin içeriklerine göre öğrenciler motivasyon engellerini genel olarak doğru bulmuştur.

4.1.3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları ile Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişkiye Dönük Bulgular

Bu bölümde yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkiye yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 21. Pearson Korelasyon Analizi

		Motivasyon Engelleri
	Pearson Correlation	
Kültürel Uzaklık Algısı	Sig. (2-tailed)	,084
	N	

p<.05

Tablo 21’de değişkenler arasındaki korelasyon analizi sonuçları gösterilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını tespit etmek için gerçekleştirilen Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre; yapılan Pearson korelasyon analizi bulgularına bakıldığında yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algısı ile motivasyon engelleri arasında düşük düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=,084$, $p<.05$). Yani araştırmaya katılım gösterenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasında düşük düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki vardır. Katılımcıların motivasyon engellerinin artış göstermesi durumunda kültürel uzaklık algısının artış göstereceği, kültürel uzaklık algısının artış göstermesi durumunda da motivasyon engellerinin artış göstereceği anlamına gelmektedir.

4.1.4. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algılarının Motivasyon Engellerini Yordama Durumuna İlişkin Bulgular

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkiye dair çoklu regresyon analizi verileri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 22. Basit Doğrusal Regresyon Analizi

Değişken	B	Standart Hata	β	t	p
Sabit	3,799	,111		34,271	,000
Kültürel Uzaklık	,068	,037	,084	1,836	,067

Çalışmadaki bağımsız değişkenin (kültürel uzaklık algısı) bağımlı değişkeni (motivasyon engelleri) yordayıp yordamadığını belirleyebilmek için ve bağımsız değişkenin hangi düzeyde katkı sağladığını tespit edebilmek için basit doğrusal regresyon analizi uygulanmıştır.

Tablo 22’de basit doğrusal regresyon analizi sonuçlarına göre; kültürel uzaklık algıları (bağımsız değişken) ile motivasyon engelleri (bağımlı değişken) arasında pozitif yönde ilişki olduğu tespit edilmiştir. $R = ,084$, $R^2 = ,007$, $p < 01$ Regresyon katsayısı değeri (B) ise ,068 olarak tespit edilmiştir. Bu değer kültürel uzaklık algısı değişkeninin motivasyon engellerini pozitif yönde etkilediğini göstermektedir. Ancak 0,068 olan regresyon kat sayı değeri düşük bir değerdir. Bu durum kültürel uzaklık algısının motivasyon engellerini açıklamada tek başına yeterli olmadığını göstermektedir. Yani motivasyon engellerinin belirlenmesinde kültürel uzaklık algılarının dışında farklı etkenlerin de rol oynayabileceği düşünülebilir.

Basit doğrusal regresyon analizi sonucunda kültürel uzaklık algılarının motivasyon engelleri ile pozitif ve anlamlı bir ilişki sahip olduğu bulunmuştur ($R = ,084$, $R^2 = ,007$, $p < 01$). Buna göre kültürel uzaklık algıları toplam varyansın %7’sini açıklamaktadır. Standardize edilmiş (β) kat sayısı ve t değerleri incelendiğinde kültürel uzaklık algıları motivasyon engellerinin anlamlı bir yordayıcısı olduğu söylenebilir. Fakat basit doğrusal regresyon analizi sonucunda ortaya çıkan R değeri ilişkinin farklı faktörler açısından da etkilenebileceğini veya çok daha karmaşık bir yapı içerisinde olabileceğini düşündürebilmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın genel amacı ne yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkinin incelenmesi oluşturmaktadır. Bu amaçla araştırmaya katılan öğrencilerin kültürel uzaklık algıları ve motivasyon engellerine göre farklı ulaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Bu çalışmada elde edilen bulgular analiz edildikten sonra yorumlanmış ve değerlendirilmiştir. Bu kısımda sonuç, tartışma ve öneriler yer almaktadır.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma; Türkiye genelinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır.

Türkiye genelinde Türkçe öğrenmek için eğitim alan öğrencilerin arasında yapılan araştırmaya toplamda Türkçe seviyesi en az B1 ve üzerindeki seviyede olan 475 kişi katılmıştır. Bu öğrencilerin 234'ü yani %49,3'ü kadın, 241'i yani %50,7'si erkektir. Çalışmaya katılanların yaşları 17-20 yaş, 21-25 yaş ve 26 yaş ve üzeri olacak şekilde 3 grupta incelenmiştir. Araştırmaya katılım gösteren 475 kişinin yaşları 17-20 yaş aralığında olanlar 270 kişi yani araştırmaya katılan toplam kişi sayısının %56,8'i, 21-25 yaş aralığında olanlar 141 kişi yani araştırmaya katılan toplam kişi sayısının %29,7'si ve 26 yaş ve üzeri yaş aralığında olanlar 64 kişi yani araştırmaya katılan toplam kişi sayısının %13,5'ini oluşturmaktadır. Çalışmaya katılım gösterenler 73 farklı ülkeden ve 87 farklı uyruğa mensup olup Türkiye'ye gelip yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek isteyen kişilerdir. Katılım gösteren kişilerin ülkeleri Afganistan,

Arnavutluk, Azerbaycan, Bangladeş, Benin, Bolivya, Bosna Hersek Brezilya, Cezayir, Çad, Danimarka, Ekvator Ginesi, Endonezya, Etiyopya, Fas, Fildişi Sahili, Filipinler, Filistin, Fransa, Gabon, Gambiya, Gana, Gine, Güney Sudan, Gürcistan, Hindistan, Irak, İran, İsrail, Kamerun, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kolombiya, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Kosova, Kosta Rika, Küba, Libya, Lübnan, Macaristan, Malavi, Malezya, Mısır, Moğolistan, Moritanya, Nijer, Nijerya, Özbekistan, Pakistan, Rusya, Senegal, Sierra Leone, Somali, Sudan, Suriye, Tacikistan, Tanzanya, Tataristan, Tayland, Tayvan, Tunus, Türkiye, Türkmenistan, Uganda, Ukrayna, Ürdün, Venezuela, Yemen, Yunanistan, Zambiya ve Zimbabve olarak tespit edilmiştir. Katılım gösteren öğrenciler yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenme nedenleri ise eğitim, zevk, evlilik ve iş olarak belirtilmiştir. Kişi sayısına ve yüzdesel olarak dağılımlarına baktığımız zamanda ise çalışmaya katılım gösterenlerin 455'i yani %95,8'i eğitim almak için, 14'ü yani %2,9'u zevk için, 4'ü yani %0,8'i evlilik için ve 2'si yani %0,4'ü ise iş için yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek istemektedirler.

Yapılan araştırmaya göre: yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algıları ortalaması 2,9202 olarak tespit edilmiştir. Elde edilen verilerin analiz sonuçlarına göre yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki kültürel uzaklık bağında genel olarak kısmen aynı veya farklı buldukları belirlenmiştir. Kültürel uzaklık ölçeğindeki maddeleri incelediğimizde öğrenciler en çok iki kültür arasındaki dil ve yemek tarzı hususunda daha çok farklılık gördükleri tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmaya göre: yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin motivasyon engellileri 4 faktör altında incelenmiştir. Faktörler; öğrencilerin hisleri ile ilgili engeller, yetersiz materyal kullanımı, iletişim engelleri ve öğretmenlerin yetkinliği ve öğretme stilleri olarak ortaya koyulmuştur. Araştırmaya katılanların öğrencilerin hisleri ile ilgili engelliler faktörü ortalaması 4,2526, yetersiz materyal kullanımı faktörü ortalaması 3,9224, iletişim engelleri faktörü ortalaması 4,3742 ve öğretmenlerin yetkinliği ve öğretme stilleri faktörü ortalaması 3,4366 olarak tespit edilmiştir. Bu durum genel olarak öğrencilerin motivasyon engelleri maddelerini doğru bulduklarını göstermektedir.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin kültürel uzaklık algısı ile motivasyon engelleri arasında pozitif (0,084) ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bu bulgulara göre araştırmaya katılım gösteren öğrencilerin kültürel uzaklık algısı artış gösterdiği durumlarda motivasyon engellerinin de artış gösterdiğini belirtmektedir. Sonuç olarak araştırmada elde edilen verilerin analiz sonuçlarına dayanarak kültürel uzaklık algılarının yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin motivasyon engelleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Fakat analiz sonuçlarının göstermiş olduğu verilere göre kültürel uzaklık algılarının motivasyon engelleri üzerinde göstermiş olduğu etkinin tek başına yeterli olmadığı söylenebilir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen ve Türkiye’de bulunan öğrencilerin Türkçeyi öğrenirken kendi kültürleri ile Türk kültürü arasında bazı benzerliklerin yanı sıra farklılıkların da olduğunu belirtmektedirler. Bu durum öğrencilerin kültürel uzaklık algılarının motivasyon engelleri üzerinde pozitif ve anlamlı bir etki gösterdiğini göstermektedir. Yani yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek için Türkiye’de bulunan öğrencilerin kültürel uzaklık algıları arttıkça motivasyon engellerin de artış görülmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin motivasyon engellerinin de oluşan bir artış durumunda kültürel uzaklık algılarında artış olacağı görülmektedir. Ayrıca ilişkideki bu durum kültürel uzaklık algısının motivasyon engellerini yordadığını da göstermektedir.

Sonuç olarak belirli sınırlılıklar içerisinde gerçekleştirilen ve 475 öğrenciden elde edilen verilerin sonuçlarına dayanarak kültürel uzaklık algısının yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek üzere Türkiye’de bulunan öğrencilerin motivasyon engellerini etkileyebileceğini göstermektedir. Fakat bu durum yüksek bir etkiye sahip değildir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde farklı kaynakların da etkili olduğunu göstermektedir.

5.2. Öneriler

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek isteyenlerin ait oldukları kültürden uzaklaşıp Türk kültürü içerisinde olmaları motivasyonları üzerinde etkili olmaktadır. Bu yüzden yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek isteyenlerin Türk kültürüne hızlı bir

şekilde uyum sağlamaları için çeşitli çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar ile öğrencilerin Türkiye'ye, Türk kültürüne ve Türk halkına alışma sürecini hızlandırıp kendi kültürlerinde olan farklılıklara karşı daha ılımlı olmaları sağlanmalıdır.

Öğrencilerin kültürel uzaklık algılarını düşük seviyede tutmak onların Türkçe öğrenmeleri üzerinde kolaylaştırıcı bir etki oluşturacağından v motivasyon engellerini düşüreceğinden dolayı önemlidir. Öğrencilerin kendi kültürleri ile Türk kültürü arasındaki farkı öğrencileri gezi, tanıtım, sınıf içi kültür etkinlikleri gibi aktiviteler gerçekleştirerek öğrencilerin Türk kültürüne daha çabuk uyum sağlaması gerçekleştirilebilir. Ayrıca öğrencilerin kendilerini motive etmeleri için hedeflerini öğrenmek, hedefleri doğrultusunda yardımcı olmak, onları etkinlikler ile motive etmek, değerli olduklarını hissettirmek için olumlu pekiştiriciler kullanarak öğrencilerin motivasyonları daha yüksek seviyede tutulabilir ve bu durum öğrencilerin kültürel farklılıklardan daha az etkilenebileceği anlamına gelebilir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitapları hazırlanırken kültürler arası farklılıklara ilişkin öğelerin daha itina ile seçilmiş olması öğrencilerin kültürler arasındaki farkı daha iyi anlaşmalarında ve Türk kültürünü öğrenmeleri açısından önemli bir yere sahiptir. Çünkü toplumun dili içerisinde kültürel değerleri barındırır ve kültür dil aracılığıyla aktarılır. Türkçe içerisinde yer alan deyimler, atasözleri ve benzetmeler gibi ifadeleri anlayabilmek ve öğrenmek için Türk kültürü hakkında bilgi sahibi olmak gerekmektedir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenmek isteyenlere eğitim verecek olan eğitmenin Türk kültürü hâkim olması öğrencilerin kültürü anlaması açısından önemli bir yere sahiptir. Dil öğrenmek yalnızca dil bilgisi ve yeni kelimeler öğrenmek değildir. Dili öğrenirken o dile ait kültürü anlamak ve bunu aktarabilmek çok önemlidir. Eğitmenin bu konularda bilgili olması öğrencilerin kolay öğrenim gerçekleştirmelerine olanak sağlamaktadır ve öğrenci motivasyonunu yüksek tutmaktadır.

KAYNAKÇA

- Acat, M. B., ve Demiral, S. (2002). ‘‘Türkiye’de yabancı dil öğreniminde motivasyon kaynakları ve sorunları’’, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yöntemi, 31, 312-329.
- Akay, R. (2013). Kültürlerarası iletişimde iletişimsel yetinin rolü. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 8(3), 307-323.
- Akbaba, S. (2006). Eğitimde motivasyon. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (13), 343-361.
- Akbaş, Ö. (2018). Gürcistan’da yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dil ihtiyaçları ile motivasyon engelleri arasındaki ilişki (Yayınlanmamış Yüksek Lisan Tezi), Kırıkkale Üniversitesi.
- Aliyev, R., ve Öğülmüş, S. (2015). Türkiye’deki yabancı uyruklu öğrencilerin kültürlerarası etkileşim algısının incelenmesi. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 4(12), 49-71.
- Aliyev, R., ve Öğülmüş, S. (2016). Yabancı uyruklu öğrencilerin kültürlenme düzeylerinin incelenmesi. *Anemon Muş Alparşlan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1), 89-123.
- Alpar, M. (2013). Yabancı dil öğretiminde kültürel unsurların önemi. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 9(1), 95-106.
- Altunkaya, H. ve Boylu, E. (2020). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere yönelik motivasyon engelleri ölçeği: Türkçeye uyarlama çalışması. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(29), 186-203. DOI: 10.35675/befdergi.515725
- Arşlan, Ü. (2015). Uluslararası ticaret ve kültürel yakınlık: Asya örneği. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 36(1), 89-101
- Bahar, H. Ğ. (2009). *Sosyoloji*. Siyasal Yayınevi. Ankara.

- Bektaş, D. Y. (2004). *Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitim gören Türk öğrencilerin psikolojik uyumları ve kültürleşmeleri*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Çakır, İ. (2011). Yabancı Dil Öğrenme Ortamlarında Kültürün Rolü. *Millî Eğitim Dergisi*, 41(190), 248-255.
- Çelik, Ö. (2019). Yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk öğrencilerin birbirleri hakkındaki eğitim algılarının karşılaştırılması. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 8(1), 559-580.
- Çelikkaya, H. (2007). Öğretmenlerin kültürlenme ve sosyalleştirme etkileri üzerine bir araştırma. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26(26), 27-47.
- Devrim, H. (2004). Popüler kültür ve dil soruşturması. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 57, 130-133.
- Doğar, B., ve Geçim, H. (2018). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Motivasyon Engelleri Üzerine Bir Araştırma (Kayseri-ERÜ TÖMER Örneği) *I. Karaman Uluslararası Dil ve Edebiyat Kongresi*, 175.
- Eğimli, A. T. (2011). Kültürlerarası Yeterliliğin Kazanılmasında Kültürel Farklılık Eğitimlerinin Önemi. *Öneri Dergisi*, 9(35), 215-227.
- Ergin, M. (1977). *Türk dil bilgisi: Eğitim enstitüleri-yüksekokullar ve temel bilimler fakülteleri için*. Minnetoğlu Yayınları, İstanbul.
- Ergür, D. O. (2002). Yabancı dil öğreniminde motivasyon kaynakları. *Eğitim ve Bilim*, 27(126), 38-42.
- Erol, S., (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin karşılaştıkları motivasyon engelleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 270-281. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2021.21.60703-855304>.
- Glassie, H. (1999). *Vernacular architecture*. Bloomington: Indiana University Press; Philadelphia: Material Culture.

- Göçer, A. (2012). Dil-kültür ilişkisi ve etkileşimi üzerine. *Türk Dili*, 729(1), 50-57.
- Göçer, A. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarının dil kültür ilişkisi üzerine görüşleri: Fenomenolojik bir araştırma. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2), 25-38
- Güleryüz, H. (2004). Dil kirlenmesinin bir başka boyutu: İş yeri adları. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim*, 57, 121-129.
- Gülner, B. (2011). Yabancı öğrencilerde kültürleşme ve medya kullanımı. *Global Media Journal*, 2(3), 51-68.
- Günay, V. D. (1995). "Roman Çözümlemesine Toplumdilbilimsel Bir Yaklaşım" *Dil Dergisi/Language Journal*, Sayı: 35, Ankara: A.Ü. TÖMER Yayınları, 5-24.
- Gündüzöz, S. (2005). Arapçada Kültür-Dil İlişkisi: Arapçanın Yapılanması ve Algılanmasında Etkili Öğeler. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 5(3), 215-229.
- Güvenç, B. (1979). *İnsan ve kültür*. Remzi Kitabevi.
- İçli, G. (2001). Küreselleşme ve kültür. *Çankırı C. Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(2), 163-172.
- İnalöz, A. B., ve Yılmaz, K. (2023). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin Türkçe öğrenme tutumları ile Türkçe öğrenmeye yönelik motivasyon engelleri arasındaki ilişkiler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(1), 62-76
- İnce Yakar, H. G. ve Fedai, Ö. (2022). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel farkındalık. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö11), 115-137.
- Kaplan, M. (2014). *Kültür ve Dil*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Köşker, G. (2015). Yabancı dil öğretiminde kültür aktarımı: Fransız dili örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 409-421.

- Külli, B. (2019). Kültürel zekâ ve kültürlerarası iletişim kaygısı arasındaki ilişki: Türkiye ve İngiltere örneği (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). *İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul*.
- Memiş, M. R. (2016). Yabancı dil öğretiminde eğitim ortamı ve kültür aktarımı. *Electronic Turkish Studies, 11(9)*, 605-616.
- Mrekajova, A. (2018). *Bir yabancı karşısında etkili kültürlerarası etkileşim imkânlarının değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi), Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Bursa.
- Sancak, K. (2019). Türkiye'nin Azerbaycan üzerindeki yumuşak gücünde kültür faktörü. *Electronic Turkish Studies, 14(3)*, 1685-1696.
- Sarıtaş, S. (2019). Halkbiliminde maddi kültüre teorik ve metodolojik yaklaşımlar. *Milli Folklor, 16(122)*, 29-40.
- Seçer, İ. (2017). *SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi, analiz ve raporlaştırma*. (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Selen, U. (2016). Çalışanların iç ve dış motivasyon tekniklerine bakış açılarının değerlendirilmesi; Yerel yönetim örneği. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ.
- Ökten, C. E., ve Kavanoz, S. (2014). Yabancı dil olarak Türkçe öğretimini hedefleyen ders kitaplarında kültür aktarımı. *Electronic Turkish Studies, 9(3)*, 845-862.
- Tunçel, H. (2014). Yabancı dil olarak Türkçeye yönelik motivasyon algısı. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(28)*, 177-198.
- Ulusoy, A. (2007). Güdülenme. Ayten Ulusoy (Ed.), *Eğitim psikolojisi*. İçinde (s. 307-325). Ankara: Anı yayıncılık.
- Uygunkan, S. B. (2005). Kültürleme kavramı ve televizyon. *Kurgu, 21(1)*, 198-206.
- Vatansever Bayraktar, H. (2015). Sınıf yönetiminde öğrenci motivasyonu ve motivasyonu etkileyen etmenler. *Turkish Studies, cilt(sayı)*, 1079-1100.

- Yılmaz, H. (2005). Gelenek, gelenekçilik ve gelenekselcilik. *Muhafazakar Düşünce Dergisi*, 1(3), 39-53.
- Yücel, Y., ve Yediyıldız, B. (1988). Tarih ve kültür. *Erdem*, 4(10), 31-38.
- Ward, C., ve Rana-Deuba, A. (1999). Acculturation and adaptation revisited. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 30(4), 422-442.
- Ward, C., ve Kennedy, A. (1993a). Psychological and socio-cultural adjustment during cross-cultural transitions: A comparison of secondary students overseas and at home. *International Journal of Psychology*, 28(2), 129-147.
- Ward, C., ve Kennedy, A. (1993b). Where's the "culture" in cross-cultural transition? Comparative studies of sojourner adjustment. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 24(2), 221-249.
- Ward, C., Bochner, S., ve Furnham, A. (2001). *The psychology of culture shock*. (2nd ed.). Hove, UK: Routledge.

EKLER

Ek-1: Kişisel Bilgi Formu

Aşağıdaki ifadeler sizin için motivasyon engeli faktörü olarak ne kadar doğru ise o ifadeyi işaretleyiniz.

1- Cinsiyetiniz nedir? X şeklinde işaretleyiniz.

() Kadın () Erkek

2- Kaç yaşındasınız?

.....

3- Ülkenizi yazınız.

.....

4- Uyruğunuzu (nationality) yazınız.

.....

5- Türkçe öğrenme amacınızı yazınız (Örnek: Eğitim, evlilik, zevk için ... vb.).

.....

Ek-2: Kültürel Uzaklık Ölçeği

1-----2-----3-----4-----5
Tamamen farklı buluyorum Tamamen aynı buluyorum

	1	2	3	4	5
Giyim					
İletişim Tarzı					
Dini İnançlar					
Aile Yaşantısı					
Değerler					
Arkadaşlık					
Dil					
Yemek					
Adetler					
Dünya Görüşü					
Sosyal Faaliyetler					
Yaşam Standardı					

Ek-3: Motivasyon Engelleri Ölçeği

		1- Doğru değil	2- Genellikle doğru değil	3- Doğru da değil, yanlış da değil	4- Biraz doğru	5- Doğru
1	Türkçeye ilgimi kaybettim.					
2	Türkçe konuşan biri olma hedefimi kaybettim.					
3	Sınıf arkadaşlarımı sevmedim.					
4	Türkçe öğrenme amacımı artık kaybettim.					
5	Arkadaşlarım Türkçeyi sevmedi.					
6	Sınavlardaki Türkçe sorularının açık ve net cevapları yoktu.					
7	Derslerde dil öğrenmemizi kolaylaştıracak araç gereçler kullanılmadı.					
8	Derslerde İnternet kullanılmadı.					
9	Derslerde Cd ve bant gibi işitsel materyal kullanılmadı.					
10	Derslerde video ve dvd gibi görsel materyal kullanılmadı.					
11	Derslerde ele alınan Türkçe cümleleri yorumlamak çok zordu.					
12	Ders kitabından ve ek kaynaklardan çok sayıda okuma ödevi verildi.					
13	Öğretmenler sık sık ders kitaplarındaki cümleleri ezberle diye zorladı.					
14	Öğretmenlerin açıklamalarını anlamak kolay değildi.					
15	Öğretmenler, öğrencilerin yanlışlarıyla alay ettiler.					
16	Öğretmenler öğrencilere bağırıyor veya kızıyorlardı.					
17	Öğretmenler tek yönlü açıklamaları çok sık yapıyordu.					
18	Derslerin çoğunda dil bilgisi anlatılıyordu.					
19	Derslerin çoğu kur geçme sınavına yönelikti.					
20	Benden Türkçeyi dil bilgisi açısından doğru kullanmam (konuşmam ve yazmam) bekleniyordu.					
21	Derslerin çoğu çeviri odaklı anlatılıyordu.					
22	Derslerin hızı kur takvimine uygun değildi.					

Ek-4: Ahi Evran Üniversitesi Veri Toplama İzin Belgesi

Tarih: 04/04/2022 10:05
00000412181

HİZMETE ÖZEL

T.C.
KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürlüğü

K-Q
TSE-ISO-EN
9000

 Sayı : E-62541572-300-00000412181
Konu : Araştırma İzni (Samet Can DEMİRCİ) 4.04.2022

REKTÖRLÜK MAKAMINA
ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.03.2022 tarihli ve E-67873788-300-00000410572 sayılı yazı.

İlgi yazınız gereği; Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe ve Sosyal Bilimler Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Samet Can DEMİRCİ'nin "*Yabancı Dil Ortak Türkçe Öğretmenlerinin Kültürel Uzaklık Alguları ile Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişki*" konulu tez çalışması kapsamında araştırma çalışması yapmasına ilişkin talebi; anketi bizzat sınıflarda hazır bulunarak ve öğrencilere izah ederek yapmak, anketi sadece B2 ve C1 seviyesindeki öğrencilere uygulamak, anket sonuçlarını yayınlanmadan önce müdürlüğümüzle paylaşmak, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi TÖMER'den elde edilen verileri diğer TÖMER ve Dil Merkezlerinden elde edilen verilerle harmanlamaksızın çalışma içinde müstakil kullanmamak, elde edilen verileri bahsi geçen yüksek lisans tezi haricinde herhangi başka bir akademik veya akademik olmayan çalışmada kullanmamak kaydıyla uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Ender KORKMAZ
Merkez Müdürü

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 1E72FD07-71A7-4B62-A394-FF8B5CEBBE17 Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/kaeu-ebys>
Adres: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Cacabey Yerleşkesi 40100 Merkez Kırşehir/ TÜRKİYE Bilgi İçin: Serdar YOLYAPAN
Faks No: Unvan: Bilgisayar İşletmeni
e-Posta: iletisim@ahievran.edu.tr İnternet Adresi: www.ahievran.edu.tr 386 280 4361
Kep Adresi: ahievranuniversitesi@hs01.kep.tr

Ek-5: Gazi Üniversitesi Veri Toplama İzin Belgesi

Evrak Tarih ve Sayısı: 28.04.2022-E.350842

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Türkçe Öğretim Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-33972245-619-350842 28.04.2022
Konu : Samet Can Demirci

Sayın Samet Can Demirci

İlgi : 25.04.2022 tarihli ve 250 sayılı yazı.

24.04.2022 tarihli dilekçenizde talepte bulunduğunuz üzere "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları ile Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı çalışmamız kapsamında B1 ve üzeri seviyedeki öğrencilerimize anket uygulamanız Merkezimiz Yönetim Kurulunca uygun görülmüştür.
Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Nezir TEMUR
Merkez Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu : BSD0EN042Z
Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys>

Emniyet Mahallesi Abant Sokak TOKİ Blokları C Blok Yenimahalle/ANKARA
Tel:0 (312) 202 83 60 Faks:
e-Posta : tomer@gazi.edu.tr İnternet Adresi : <http://tomer.gazi.edu.tr>
Keç Adresi : gaziuniversitesi@hs011.kec.tr

Bilgi için : Tuba Dere
Bilgisayar İşletmeni

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek-6: Hacı Bayram Veli Üniversitesi Veri Toplama İzin Belgesi

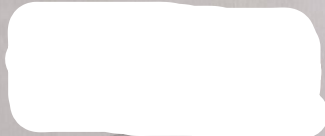
ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

DİL ÖĞRETİM UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Sayın Samet Can DEMİRCİ

25.03.2022 tarihli dilekçeniz ile "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları İle Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" başlıklı çalışmanız için Merkezimizde uygulama/araştırma yapmak istediğinizi talep etmekteyiz. Talebiniz Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür. 28.03.2022 tarihinde uygulamanızı/araştırmanızı Merkezimizde yapabilirsiniz.

Bilgilerinizi rica ederim.

Yücetepe Mahallesi
85. Cadde No:8
06570 Çankaya/ANKARA

Emniyet Mahallesi Abant 1.Cad.
No:10/2D Kat: -1 Edebiyat Fakültesi
Yenimahalle/ANKARA
dilmer@hbv.edu.tr

+90 (312) 231 73 60

www.hacibayram.edu.tr

hacibayramveli@hs01.kep.tr

Ek-7: Hacettepe Üniversitesi Veri Toplama İzin Belgesi

Tarih: 30/03/2022
Sayı: E-31975387-799-00002111851
00002111851

**T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ**
Türkçe Ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama Ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-31975387-799-00002111851
Konu : Tez Çalışması Araştırma İzni

30.03.2022

Sayın Samet Can DEMİRCİ
Niğde Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yabancılara Türkçe Öğretimi Tezli Yüksek Lisans Programı

Öekli 30.03.2022 tarihli Bilimsel Araştırma izni başvurunuz incelenmiş, "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları ile Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" konulu Yüksek Lisans tezinizle ilgili bilimsel araştırmanızı müdürlüğümüz bünyesinde yapmanızda bir sakınca olmadığı değerlendirilmiş ve müdürlüğümüzde çalışma yapmanıza izin verilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa DURMUŞ
Uyg. Arş. Merkez Md.

Ek: Araştırma izin başvuru formu

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 9EF8CB83-A459-4769-8469-94E20C824CA8
Adres: Hacettepe Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi 06800 Beytepe-ANKARA
E-posta: hutomer@hacettepe.edu.tr Elektronik Ağ: www.hacettepe.edu.tr
Telefon: (0 312) 297 83 50 - 51 Faks: (0 312) 297 71 80
Kep:

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/hu-cbys>
Bilgi için: Sinan ORHAN
Koordinatör
Telefon: 03122978350

Ek-8: Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Veri Toplama İzin Belgesi

T.C.
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Dil Eğitimi Uygulama Ve Araştırma Merkezi

Sayı : E-33083918-774.02.06-108944
Konu : Araştırma İzni Talebi Hk.

28.03.2022

Sayın Samet Can DEMİRCİ
ANKARA

İlgi : Samet Can DEMİRCİ'nin 25.03.2022 tarihli başvurusu.

İlgi dilekçenize istinaden "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenenlerin Kültürel Uzaklık Algıları İle Motivasyon Engelleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı yüksek lisans tez çalışmanız kapsamında Merkezimizde anket uygulamanız uygun görülmüştür.

Bilgilerinize rica ederim.

Öğr. Gör. Bünyamin OĞUZ
Merkez Müdür V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 50997691-DCDF-4151-806B-CECEF334476F Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ybu-ebys>
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi DİLMER Cinnah Caddesi No:16 Çankaya
ANKARA Bilgi için: Çetin MEMİŞ
Telefon No : (312) 906 13 16-906 13 17 Belgegeçer No : (312) 906 29 57 Memur
e-posta : dilmer@ybu.edu.tr internet adresi : www.ybu.edu.tr/dilmer Telefon No:(312) 906 13 16

